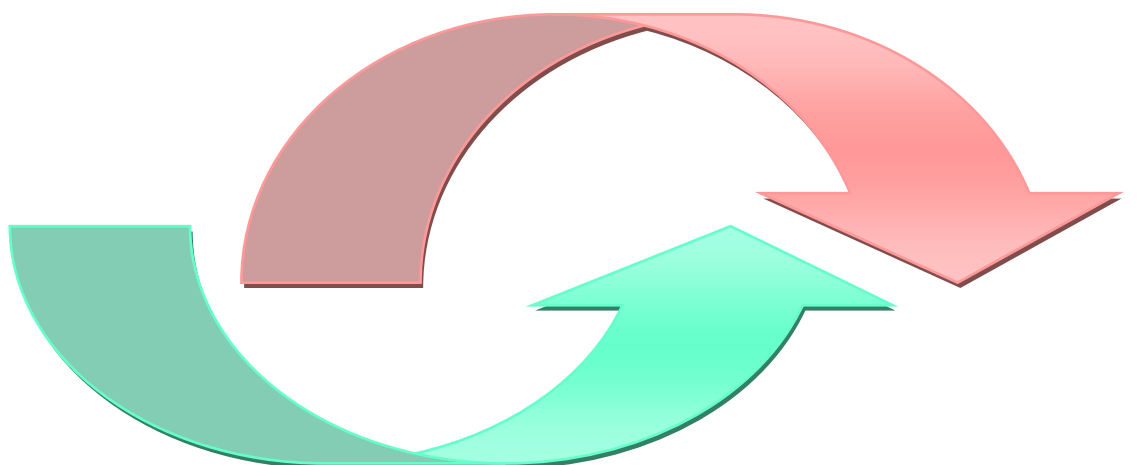

**Министерство за земјоделство,
шумарство и водостопанство**

ГОДИШЕН ИЗВЕШТАЈ - 2019 година

**Земјоделско пазарен информативен систем
Цени на земјоделски производи за 2019 година**

Содржина

ЗПИС.....	стр. 1-2
Откупни цени на јаболка.....	стр. 2
Овошје - пазари на големо и мало	стр. 3– 10
Зеленчук-пазари на големо и мало.....	стр.11-18
Добиточни пазари и кабата добиточна храна	стр. 19-23
Откупни цени на млеко	стр. 24
Откупна цена на житарки	стр. 25
Пазарни цени на мед и пчелни производи	стр. 26
Откупни цени на винско грозје	стр. 27
Минерални ѓубриња и семенски материјал	стр. 28
Цени на јајца	стр. 29
Откупна цена на тутун	стр. 30

Почитувани,

Производители, корисници на храна, како и истражувачи, цената на храната е еден од главните индикатори кои го изразуваат квалитетот и безбедноста на храната. Со самото тоа системот на ЗПИС се труди да ги поврзе параметрите на соодветен квалитет за соодветна цена со што ќе допринесе за зголемување на довербата на потрошувачите кон производителите на храна.

Информации за цените на производите и информациите за пазарот се потребни за следење, анализирање и управување со пазарот на земјоделски производи.

Соодветно на тоа, се утврдени правила за известување за овие информации според

Правилникот за определувањето на репрезентативните пазари на земјоделските производи од растително, сточарско и органско производство, видот,

обемот и роковите за доставување на податоците, како и субјектите кои ги доставуваат податоците за земјоделско пазарен информативен систем (во понатамошниот текст: ЗПИС). Истиот можете да го најдете на веб-страната www.zpis.gov.mk.

Со развојот на овој систем се овозможува правилна распределба на вредноста на храната и нејзино приближување до стандарите на ЕУ, што ќе допринесе за стабилизација на земјоделските пазари.

Податоците издадени во овој извештај се веродостојни и валидни, со оглед на тоа што се зборува за добиени податоци од основните извори и може да се гарантира автентичноста, интегритетот и точноста во текот на извештајниот период.

Информациите што се дадени во овој извештај се од големо значење за односниот пазар, бидејќи истите им ги обезбедуваат потребните информации на економските оператори во соодветни временски рокови.

Сето ова ќе доведе до подобрување на квалитетот на живот на производителите на храна, а во исто време ќе биде предизвик и за младата генерација да се интегрира во современите европски текови на современ развој на селото, фармскиот туризам и подобрување на одржливото користење на природните ресурси во прилог на здравјето на потрошувачите на храна.

Откупни цени на јаболка за реколта 2019 година

Во табелата се дадени просечните откупни цени на сорти јаболки по месеци и откупни просечни цени за реколта 2019, година заклучно со декември 2019 година. Цените се изразени во денари за килограм.

* Просечните откупни цени на сорти јаболки -табела 2

Сорти на јаболка	Откупни цени октомври 2019	Откупни цени ноември 2019	Откупни цени декември 2019	Просечни откупни цени –реколта-2019
Ајдаред	10,00	12,00	13,00	11,67
Муцо	14,00	16,50	20,00	16,83
Црвен Делишес	14,00	18,00	17,00	16,33
Златен Делишес	13,00	17,00	16,00	15,33
Јонаголд	15,00	13,00	/	14,00
Чадел	14,00	16,00	18,00	16,00
Индустриско јаболко	3,00	3,00	3,00	3,00

Овошје - пазари на големо и мало

Во изминатата 2019^{та} година, на пазарите на големо, кај овошјето (особено кај сите сорти на јаболки) бележиме намалување на цените во однос на 2018^{та} година, во просек од 12 проценти кај сортата Муцу до 42 проценти кај сортата Јонаголд.

Слична е ситуацијата и со другите видови на овошје (праски, нектарини и кајсии) кај кои има намалување на цените во однос на изминатата година во просек од 7,6 проценти до 29,8 проценти. (Види табела 3).

Спротивно на ова зголемување на цените се забележува кај следниве видови на овошје: цреши, јагоди, сливи, лубеници, дињи како и кај јапонското јаболко кај кои во просек имаме зголемување од 8,2 проценти до 44,9 проценти споредени со минатата година.

На пазарите на мало, ситуацијата со цените кај овошјето е иста или слична како со цените на пазарите на големо.

Намалување на цените во однос на 2018^{та} година бележиме кај сите сорти на јаболки (од 13,2 проценти кај сортатат Чадел до 43,5 проценти кај Црвениот Делишес).

Покрај јаболките пад на цената има и кај лешникот, оревите и бадемите како и кај праските, нектарините и кајсиите -(види табела 4 и 5).

Споредено со минатата година забележително зголемување на цените имаме кај лубениците од 22,6 проценти, малините од 19,4 проценти, цреште од 14 проценти како и кај јапонското јаболко кое оваа година имаше подобра цена споредено со 2018^{та} година, кога ја забележа најниската цена во изминатите 5 години.

**Споредбените цени од пазарите на големо во 2017,2018,и 2019 се прикажани во табела 3*

**Во табелите 4 и 5 претставени се просечните најзастапени цени за овошје на пазарите на мало (зелените пазари) за 2017, 2018 и 2019 година, изразени во денари за килограм, како и стапката на пораст и опаѓање изразена во проценти.*

Табела 3-Просечни најзастапени цени на овошје од пазарите на големо (кванташки пазари)

Вид на овошје	Просечна цена (2017 год.)	Просечна цена (2018 год.)	Просечна цена (2019 год.)	Стапка на пораст / опаѓање 2018 / 19 (%)
Ајдаред	27,01	29,56	18,58	-37,1
Златен Делишес	32,82	28,71	18,23	-36,5
Јонаголд	25,29	31,21	18,00	-42,3
Муцу	30,93	28,42	25,00	-12,0
Црвен Делишес	32,56	30,70	20,73	-32,5
Грозје црно -трпезно	31,20	32,75	30,28	-7,5
Праски	25,07	27,32	20,56	-24,7
Крушки	69,16	61,50	61,00	-0,8
Лубеници	7,88	7,57	10,12	+33,7
Дињи	16,2	18,96	26,29	+38,7
Сливи	25,17	16,15	19,61	+21,4
Банани	46,76	45,63	46,25	+1,4
Јагоди	72,00	66,99	72,50	+8,2
Кајсии	41,67	45,21	31,73	-29,8
Киви	57,87	46,91	37,99	-19,0
Костени	80,00	105,39	100,63	-4,5
Лешници-чистени	617,88	572,36	614,58	+7,4
Ореви-чистени	403,56	464,06	523,86	+12,9
Лимони	62,84	55,35	54,03	-2,4
Портокали	38,88	39,09	45,64	+16,8
Цреши	51,92	42,55	61,67	+44,9
Нектарини	28,75	38,06	35,17	-7,6
Грозје бело -трпезно	30,88	29,95	32,08	+7,1
Јапонско јабољко	21,17	17,02	20,55	+20,7
Бадеми—чистени	551,67	587,25	635,45	+8,2
Калинки	59,92	50,25	45,00	-10,4
Цитрон—жолт	45,62	48,71	48,25	-0,9
Мандарини	40,33	43,56	42,24	-3,0
Вишни	39,17	30,00	/	/

Просечни најзастапени цени на овошје од пазарите на мало (зелени пазари) табела 4

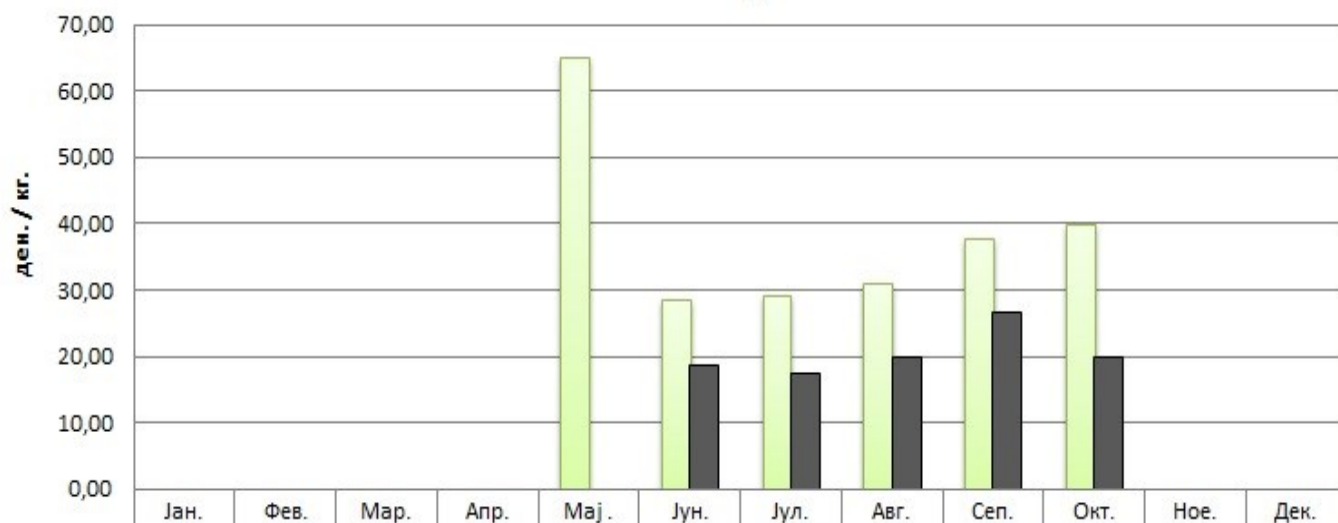
Вид на овошје	Просечна цена (2017 год.)	Просечна цена (2018 год.)	Просечна цена (2019 год.)	Стапка на пораст /опаѓање 2018 / 19 (%)
Јаболко-Ајдаред	32,38	37,62	23,66	-37,1
Златен Делишес	37,62	40,43	25,98	-35,7
Јаболко- Јонаголд	28,11	31,11	26,19	-15,8
Јаболко-Муцу	35,45	42,84	27,21	-36,5
Црвен Делишес	38,99	45,00	25,42	-43,5
Грозје црно -трпезно	44,81	46,38	43,01	-7,3
Праски	41,59	38,91	38,68	-0,6
Крушки	80,31	73,00	77,91	+6,7
Лубеници	11,84	15,87	19,45	+22,6
Дињи	25,46	30,16	32,25	+6,9
Сливи	34,58	27,93	29,57	+5,9
Банани	53,56	52,96	55,15	+4,1
Јагоди	85,89	124,62	125,17	+0,4
Кајсии	62,13	67,73	46,55	-31,3
Киви	73,26	66,88	58,62	-12,4
Костени	134,48	142,40	146,97	+3,2
Лешници-чистени	720,34	629,91	601,13	-4,6
Ореви-чистени	534,71	576,94	498,08	-13,7
Лимони	77,82	75,30	72,05	-4,3
Портокали	48,55	50,90	50,99	+0,2
Цреши	84,92	77,24	88,15	+14,1
Нектарини	42,14	53,52	46,66	-12,8
Грозје бело -трпезно	44,40	45,92	47,99	+4,5
Вишни	54,59	45,00	44,50	-1,1
Мандарини	49,18	57,30	54,50	-4,9
Малини	177,78	144,58	172,67	+19,4
Капини	149,03	135,76	142,50	+5,0
Боровинки	238,33	212,33	217,00	+2,2

Просечни најзастапени цени на овошје од пазарите на мало (зелени пазари) табела 5

Вид на овошје	Просечна цена (2017 год.)	Просечна цена (2018 год.)	Просечна цена (2019 год.)	Стапка на пораст / опаѓање 2018 / 19 (%)
Дуња	51,32	56,25	66,53	+18,3
Јаболко-Чадел	34,70	32,87	28,53	-13,2
Јаболко-Грени Смит	41,13	48,89	32,31	-33,9
Дренки	43,33	93,33	81,93	-12,2
Мушмули	36,17	35,21	43,40	+23,3
Аронија	152,98	133,51	107,20	-19,7
Бадеми-чистени	653,16	639,74	634,17	-0,9
Цитрон—жолт	63,36	67,24	67,82	+0,9
Цитрон—црвен	65,59	65,85	65,25	-0,9
Јапонско јаболко	35,97	28,53	31,04	+8,8
Калинка	67,53	65,69	68,15	+3,7
Смоква	48,34	73,26	68,10	-7,0
Орев со лушпа	173,10	165,09	136,31	-17,4
Рибизла—црна	180,84	152,50	147,27	-3,4

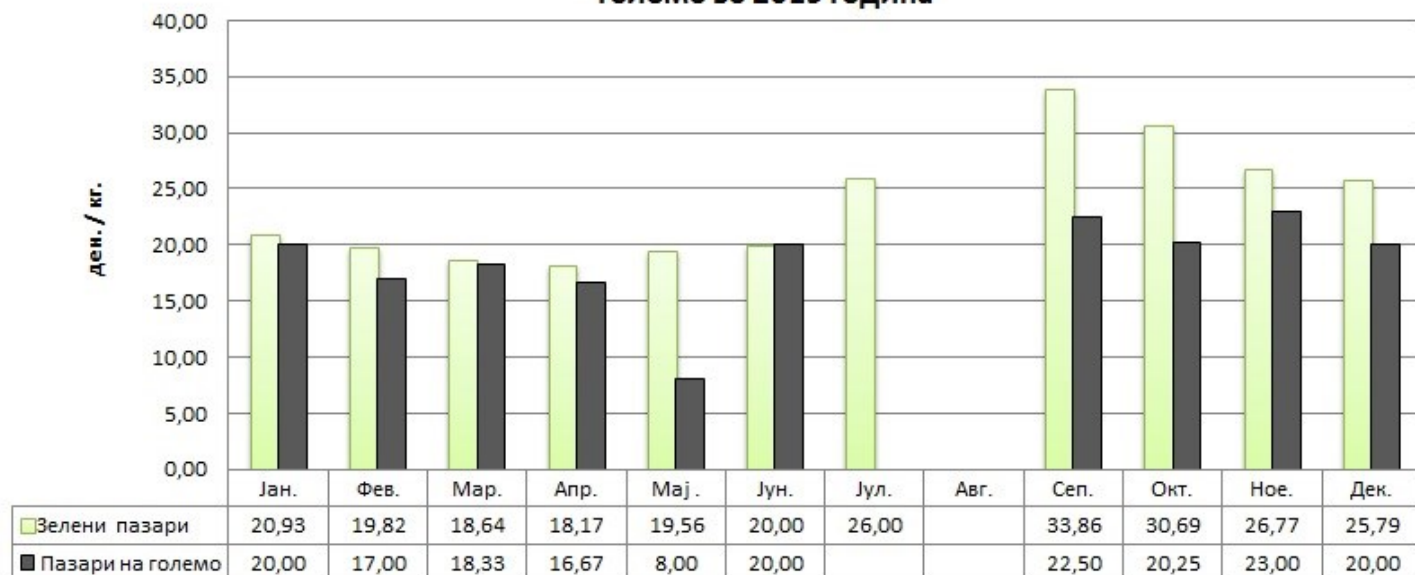
*Графички приказ на најзастапени цени на мало и големо по месеци на одредени видови на овошје

Најзастапени цени на праски на зелените пазари и пазарите на големо во 2019 година

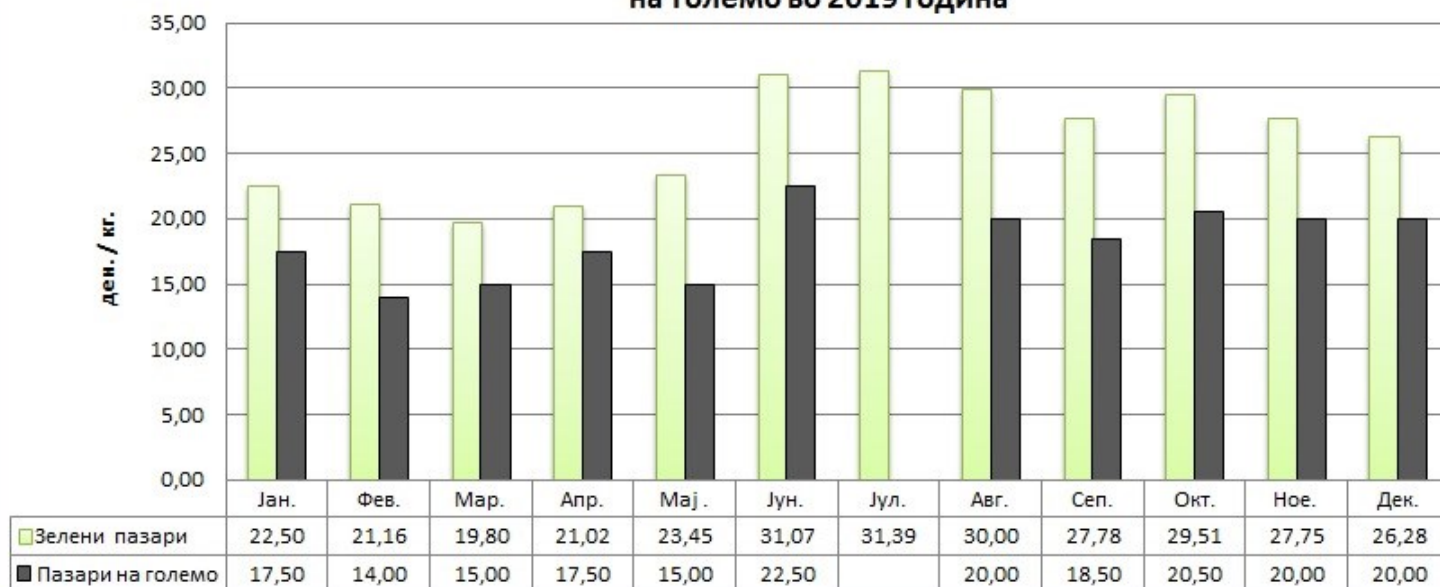

Зелени пазари					65,00	28,75	29,34	31,20	37,76	40,00		
Пазари на големо						18,75	17,40	20,00	26,67	20,00		

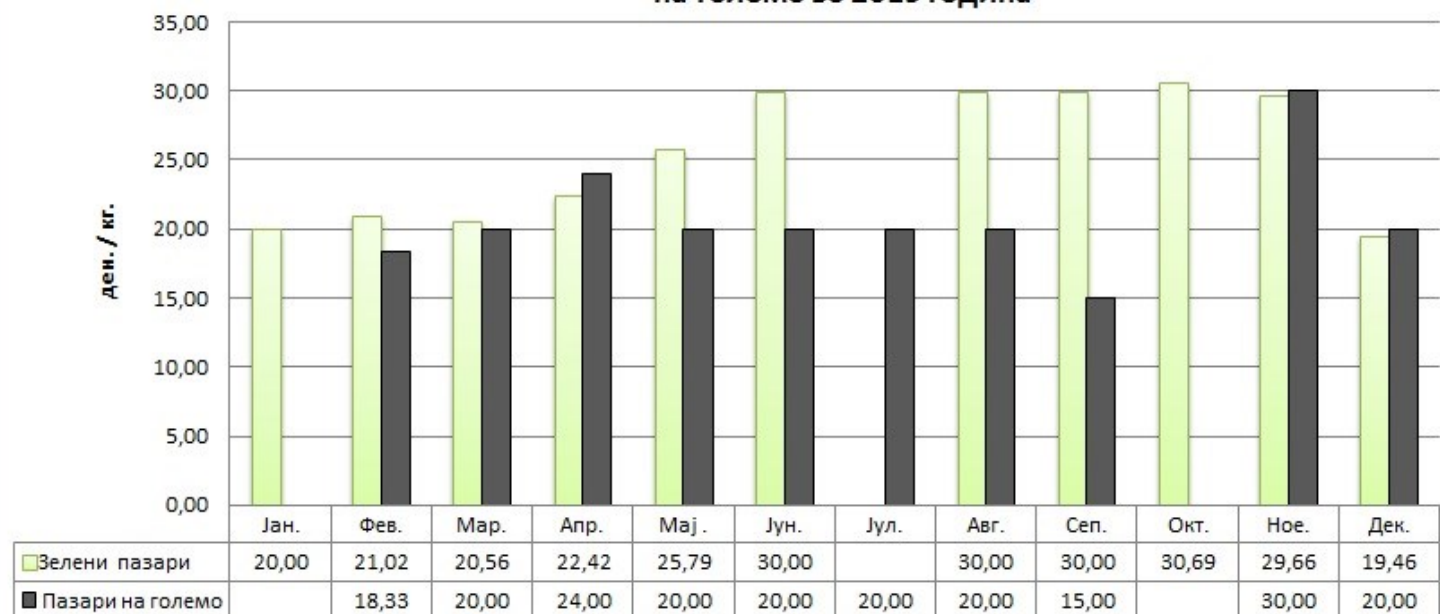
Најзастапени цени на јаболки (ајдаред) на зелените пазари и пазарите на големо во 2019 година

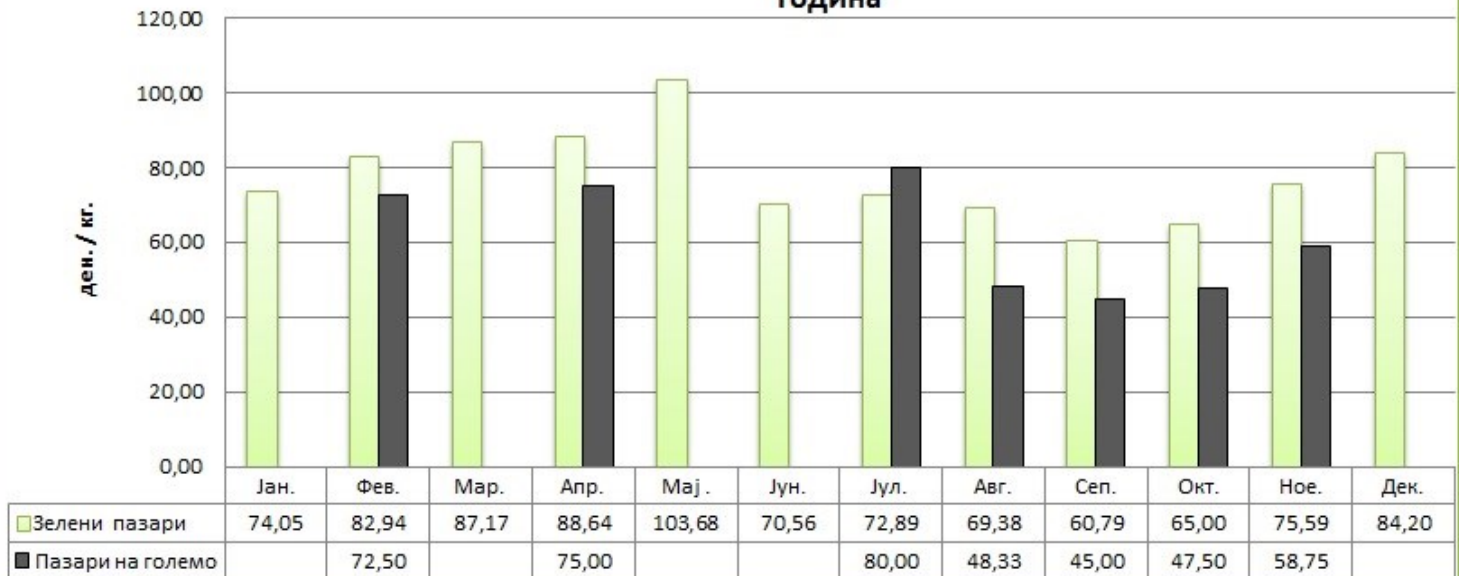
Најзастапени цени на јаболки (златен делишес) на зелените пазари и пазарите на големо во 2019 година

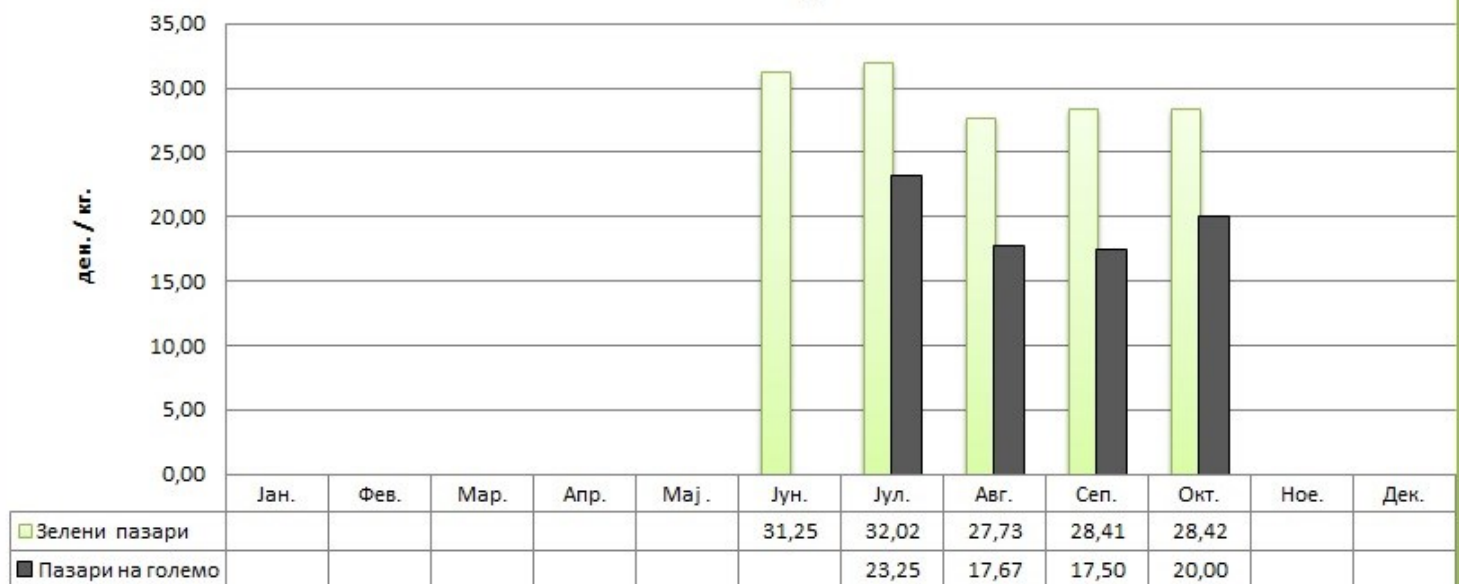
Најзастапени цени на јаболки (црвен делишес) на зелените пазари и пазарите на големо во 2019 година

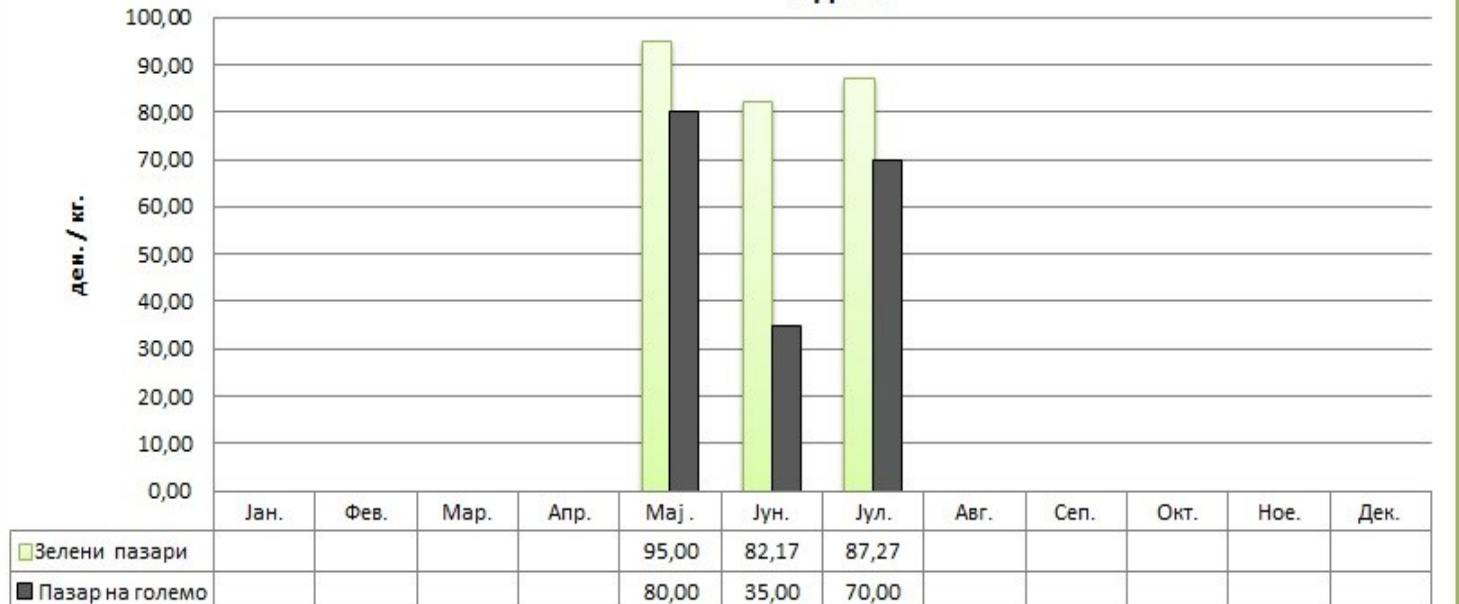
Најзастапени цени на круши на зелените пазари и пазарите на големо во 2019 година

Најзастапени цени на сливи на зелените пазари и пазарите на големо во 2019 година

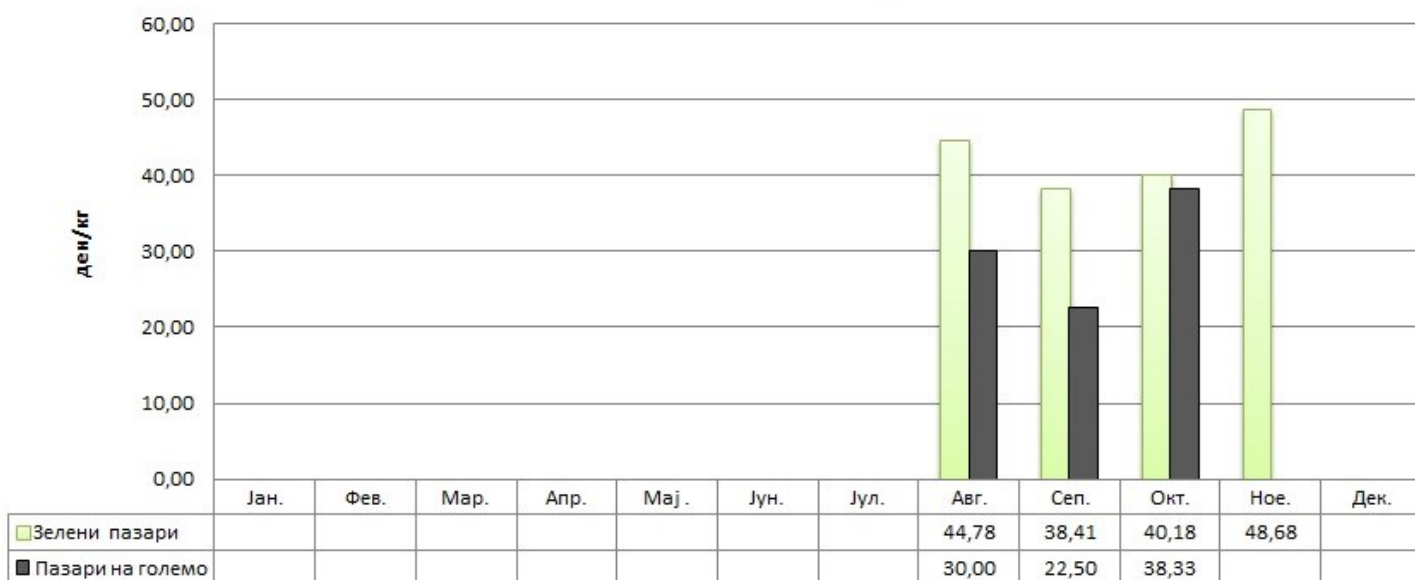
Најзастапени цени на цреши на зелените пазари и пазарите на големо во 2019 година

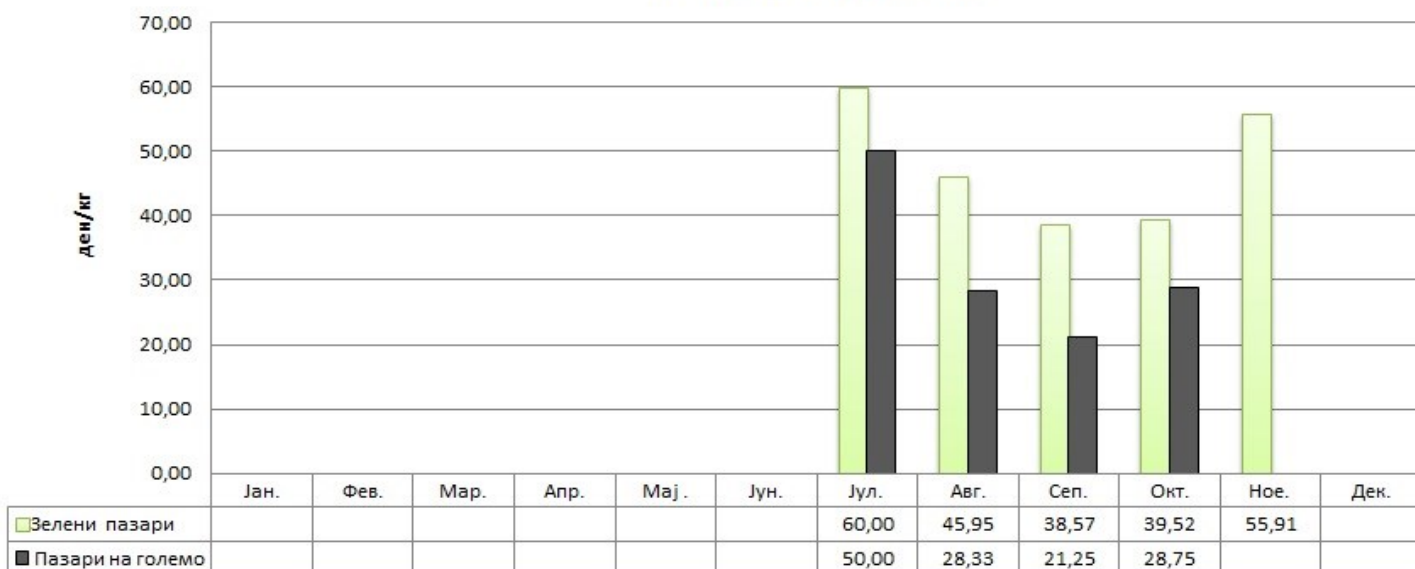
Најзастапени цени на лешник (чистен) на зелените пазари и пазарите на големо во 2019 година

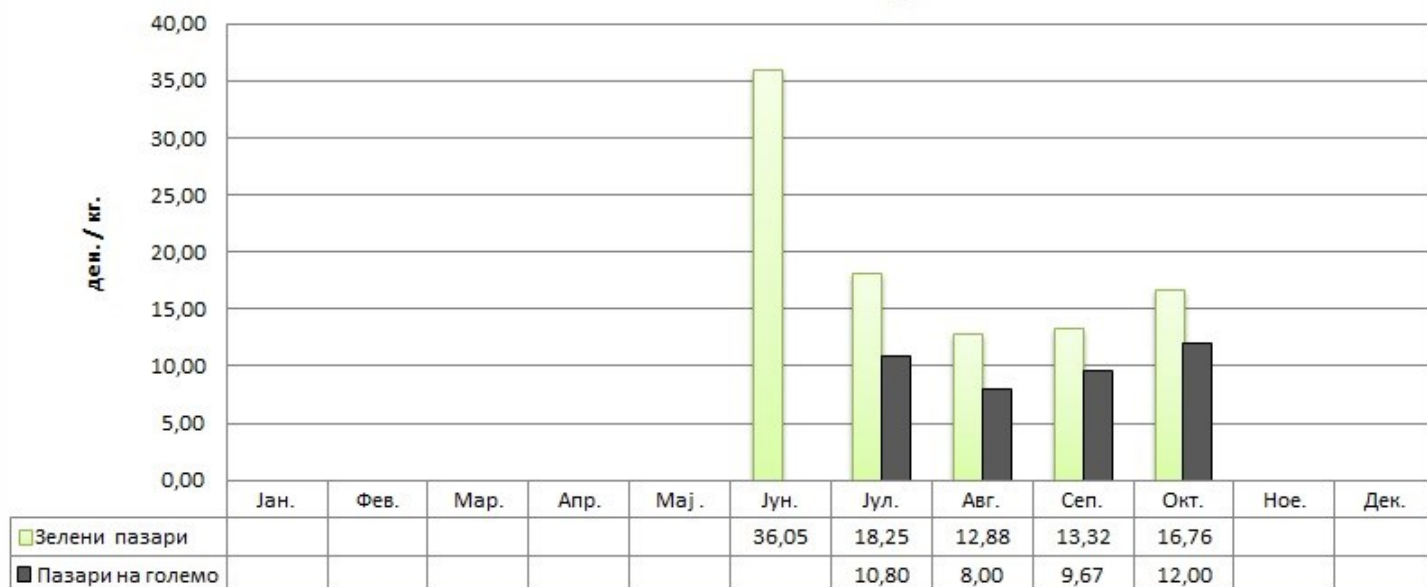
Најзастапени цени на трпезно грозје (црно) на зелените пазари и пазарите на големо во 2019 година

Најзастапени цени на трпезно грозје (бело) на зелените пазари и пазарите на големо во 2019 година

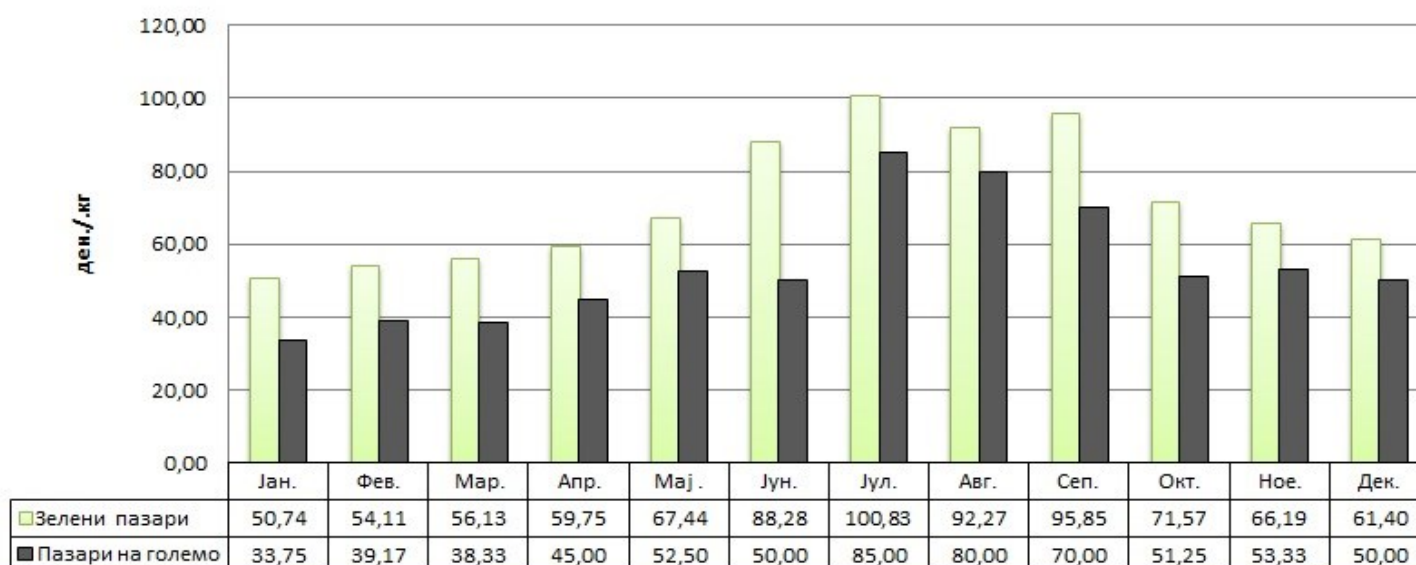
Најзападени цени на лубеници на зелените пазари и пазарите на големо во 2019 година

Најзападени цени на банани на зелените пазари и пазарите на големо во 2019 година

Најзападени цени на лимони на зелените пазари и пазарите на големо во 2019 година

Зеленчук - пазари на големо и мало

Изминатата 2019^{та} година се карактеризира со драстично зголемување на цените на зеленчукот како на пазарите на големо така и на пазарите на мало.

Тоа се должи пред се на сушата која беше изразена посебно во летниот период и поради тоа потребите за наводнување и користење на дополнителни заштитни средства беа поголеми, што доведе до зголемување на цените на зеленчукот.

Споредбено со лани имавме зголемен извоз што секако влијаеше на порастот на цените кај одредени видови зеленчук.

Карактеристично зголемување на цените и на големо и од зелените пазари има кај домати, кромид, зелка, ориз, карфиол, модар патлиџан, праз, корнишони и млад компир,

Вредно е да се напомене дека цената на црвената пиперка (ајварка) на кванташките пазари е намалена во однос на 2018^{та} год., додека пак на зелените пазари бележи зголемување во однос на лани.

Намалување на цените на градинарските култури споредено со ланската година се забележува кај помал дел на зеленчуци и тоа кај краставиците, морковот, лукот, спанаќот и цвеклото.

Податоците од пазарите на мало (зелените пазари) се прибрани од : Бит пазар-Скопје, Зелено пазарче- Скопје, Буњаковец-Скопје, Чаир-Скопје, Зелен пазар-Бутел-Скопје, Охрид, Велес, Битола, Струмица, Штип, Пробиштип, Радовиш, Неготино, Гостивар, Прилеп, Куманово, Кавадарци, Струга, Кичево, Крива Паланка, Кратово, Тетово, Валандово, Демир Хисар, Крушево, Македонски Брод, Делчево, Гевгелија и Свети Николе.

Податоците од пазарите на големо (кванташките пазари) се собираат од: Скопје и Струмица.

Податоците за продажната цена за нето килограм или парче зеленчук и овошје која ја плаќа потрошувачот на пазарите на мало и големо, се прибираат два пати неделно, пазарниот ден и третиот ден по пазарниот. Се прибираат податоци за минимална, максимална и најзастапена цена (најзастапена цена е онаа цена која најчесто се повторува кај одреден производ, на одреден пазар, без оглед на квалитетот на производот).

*Цените се изразуваат во денари за килограм изразени на две децимали.

**Стапката на пораст и опаѓање, како и просечните најзастапени цени од пазарите на големо за 2018 и 2019 година на позначајните видови зеленчук се дадени во табела 6.*

**Во табелата 7 се претставени споредбените просечни цени на зеленчук за 2018 и 2019 година од зелените пазари.*

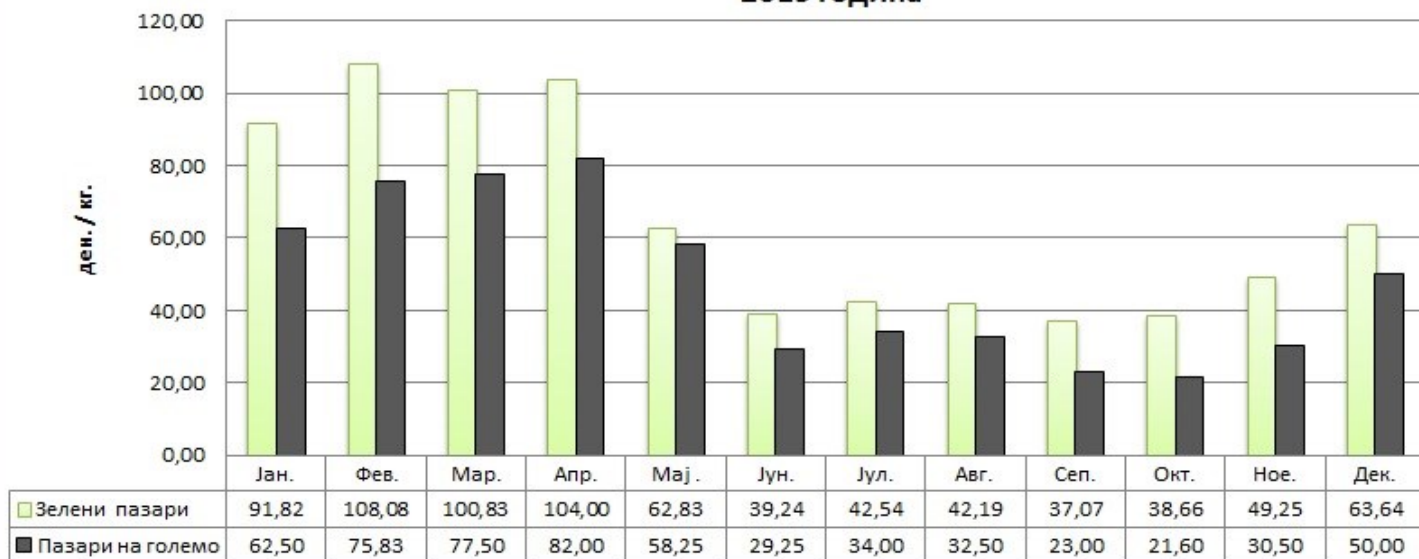
* Просечни најзастапени цени на зеленчук од пазарите на големо (кванташки пазари) табела 6,

Вид на зеленчук	Просечна цена (2017 год.)	Просечна цена (2018 год.)	Просечна цена (2019 год.)	Стапка на пораст/ опаѓање во (%) 2018 / 19
Пиперки благи	64,15	63,37	58,33	-8,0
Компири	16,38	15,22	17,90	+17,6
Кромид	15,95	19,31	27,70	+43,4
Домати	47,92	43,39	48,08	+10,8
Зелка	10,87	10,85	12,48	+15,0
Краставици	48,78	42,44	41,00	-3,4
Ориз	52,92	46,96	49,62	+5,7
Црвени пиперки	26,19	30,43	27,9	-8,3
Моркови	23,94	29,58	21,65	-26,8
Грав	103,30	90,05	80,71	-10,4
Леќа	/	56,40	68,33	+21,2
Грашок	28,00	33,33	27,5	-17,5
Тиквички	46,64	35,15	25,55	-27,3
Зелена салата—парче	11,14	9,82	10,06	+2,4
Карфиол	46,85	35,85	53,78	+50,0
Лук	187,36	141,23	124,59	-11,8
Спанаќ	31,99	29,56	29,43	-0,4
Тикви	16,10	13,75	13,70	-0,4
Цвекло	17,29	15,14	11,15	-26,4
Боранија	35,72	36,57	36,67	+0,3
Брокули	59,48	53,69	69,07	+28,6
Пиперки лути	53,44	60,89	59,72	-1,9
Модар патлиџан	34,59	32,03	47,77	+49,1
Пиперки Бабури	69,31	76,73	46,97	-38,8
Праз –парче	5,92	5,98	10,85	+81,4
Корнишони	29,79	22,00	28,61	+30,0
Компири-млад	29,50	30,84	40,78	+32,2
Маслинки	171,08	182,29	200,00	+9,7

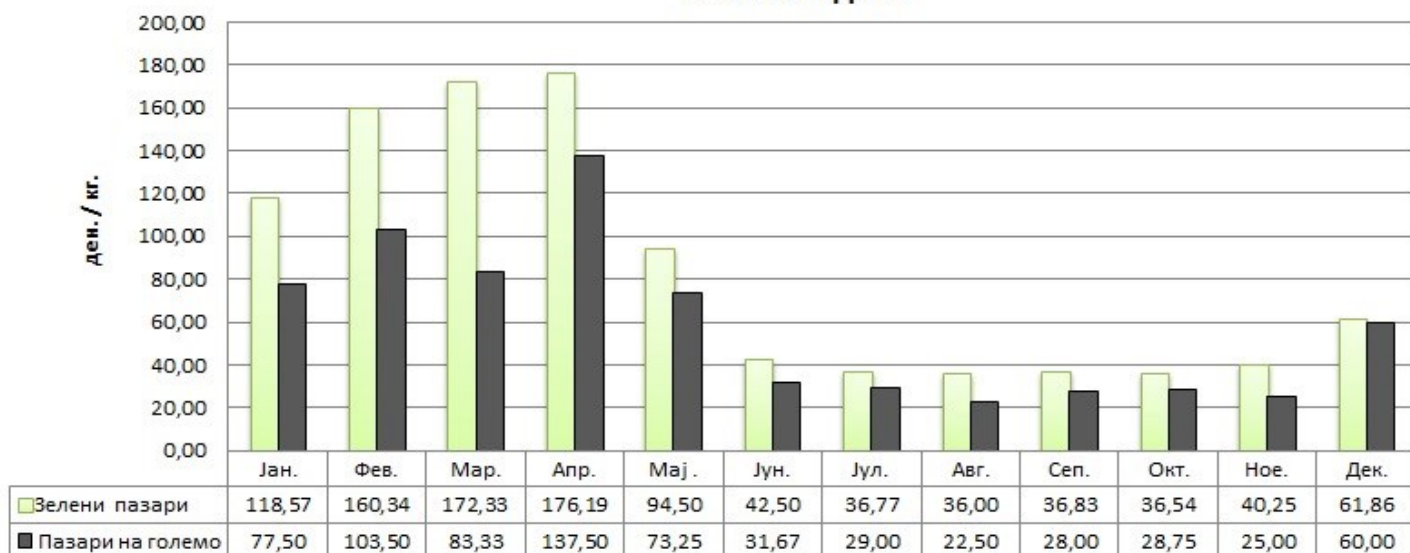
* Просечни најзастапени цени на зеленчук од пазарите на мало (зелени пазари) (табела 7)

Вид на зеленчук	Просечна цена (2017 год.)	Просечна цена (2018 год.)	Просечна цена (2019 год.)	Стапка на пораст опаѓање (%) 18/19
Пиперки благи	80,29	82,44	84,39	+2,4
Компири	25,16	25,61	27,79	+8,5
Компири-млади	46,97	45,54	46,90	+3,0
Кромид	26,06	28,86	41,82	+44,9
Домати	60,61	60,96	65,00	+6,6
Зелка	20,73	22,12	27,67	+25,1
Краставици	60,7	58,35	57,95	-0,7
Ориз	64,68	64,38	67,60	+5,0
Црвени пиперки	30,67	36,97	38,20	+3,3
Моркови	36,71	43,46	40,87	-6,0
Грав	141,29	136,19	138,73	+1,9
Леќа	103,15	97,09	98,60	+1,6
Грашок	46,81	44,85	48,18	+7,4
Боранија	63,47	61,22	66,30	+8,3
Зелена салата-парче	19,91	21,32	21,95	+3,0
Карфиол	79,19	70,00	82,91	+18,4
Лук	201,77	160,03	155,16	-3,0
Спанаќ	53,22	59,63	55,19	-7,4
Тикви	19,30	21,88	21,12	-3,5
Цвекло	32,46	35,00	34,37	-1,8
Зелка—црвена	32,32	30,87	33,96	+10,0
Брокули	102,05	96,03	100,02	+4,2
Тивички	73,65	63,83	67,34	+5,5
Корнишони	34,74	35,39	39,64	+12,0
Феферони	43,35	42,76	42,19	-1,3
Модар патлиџан	43,03	68,75	82,17	+19,5
Пашканат	100,62	108,17	137,28	+26,9
Кикирики -зрно	150,52	144,82	166,63	+15,1
Праз—парче	9,73	9,34	13,46	+44,1
Маслинки	186,51	193,23	201,38	+4,2
Целер	101,99	82,54	74,31	-10,0
Зелка -пролетна	34,03	34,04	40,55	+19,1

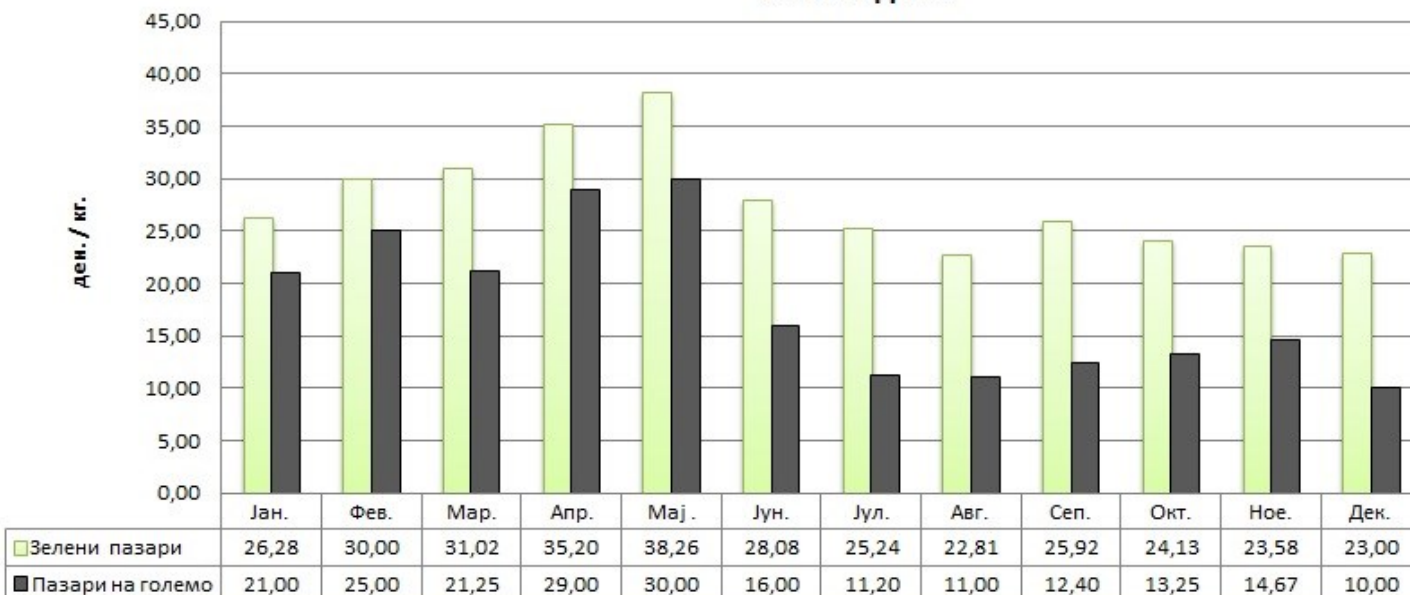
Најзастапени цени на домати на зелените пазари и пазарите на големо во 2019 година

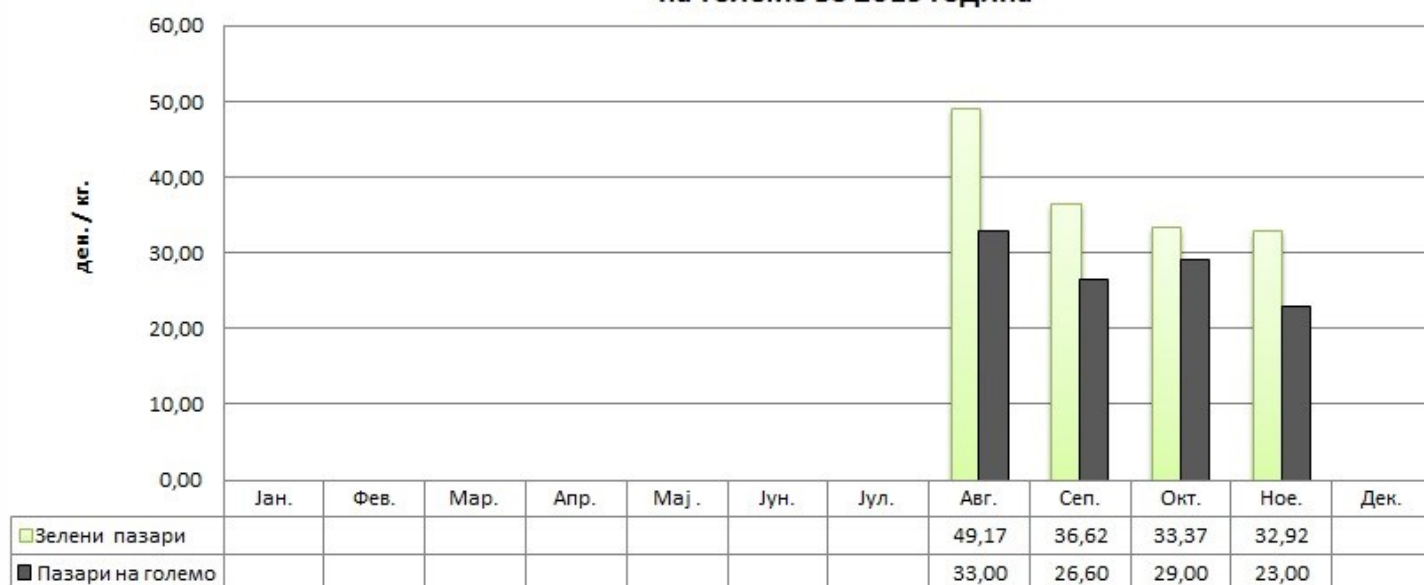
Најзастапени цени на благи пиперки на зелените пазари и пазарите на големо во 2019 година

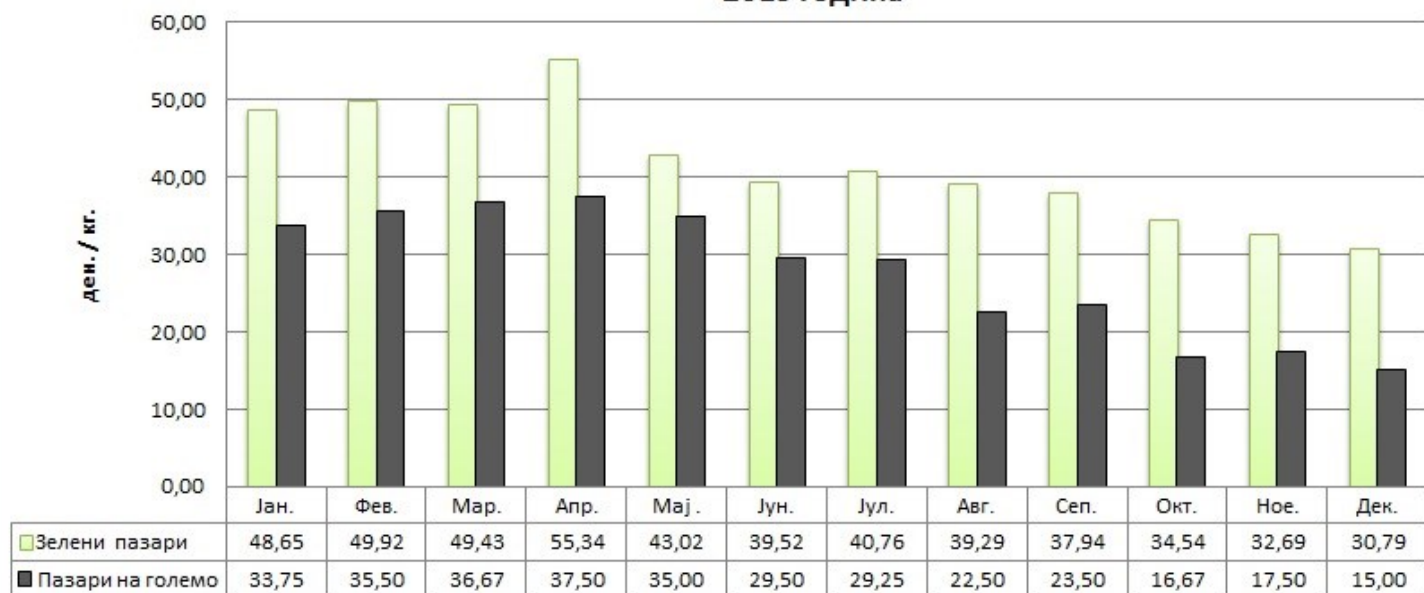
Најзастапени цени на компири на зелените пазари и пазарите на големо во 2019 година

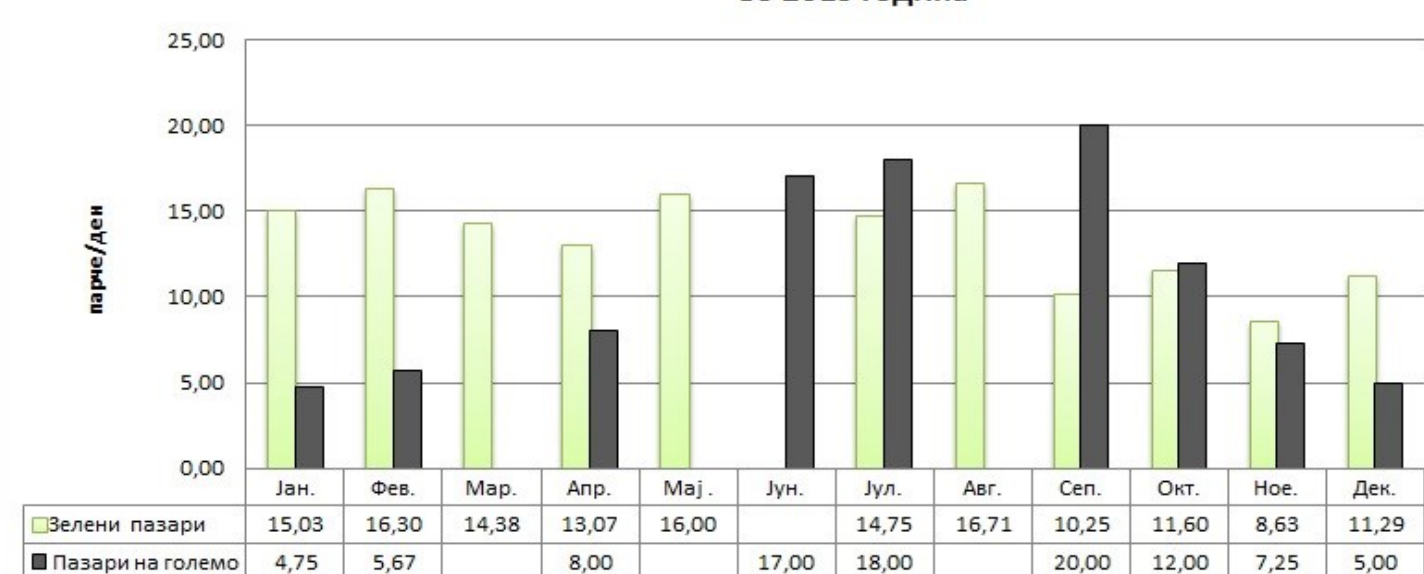
Најзастанени цени на црвени пиперки (капија) на зелените пазари и пазарите на големо во 2019 година

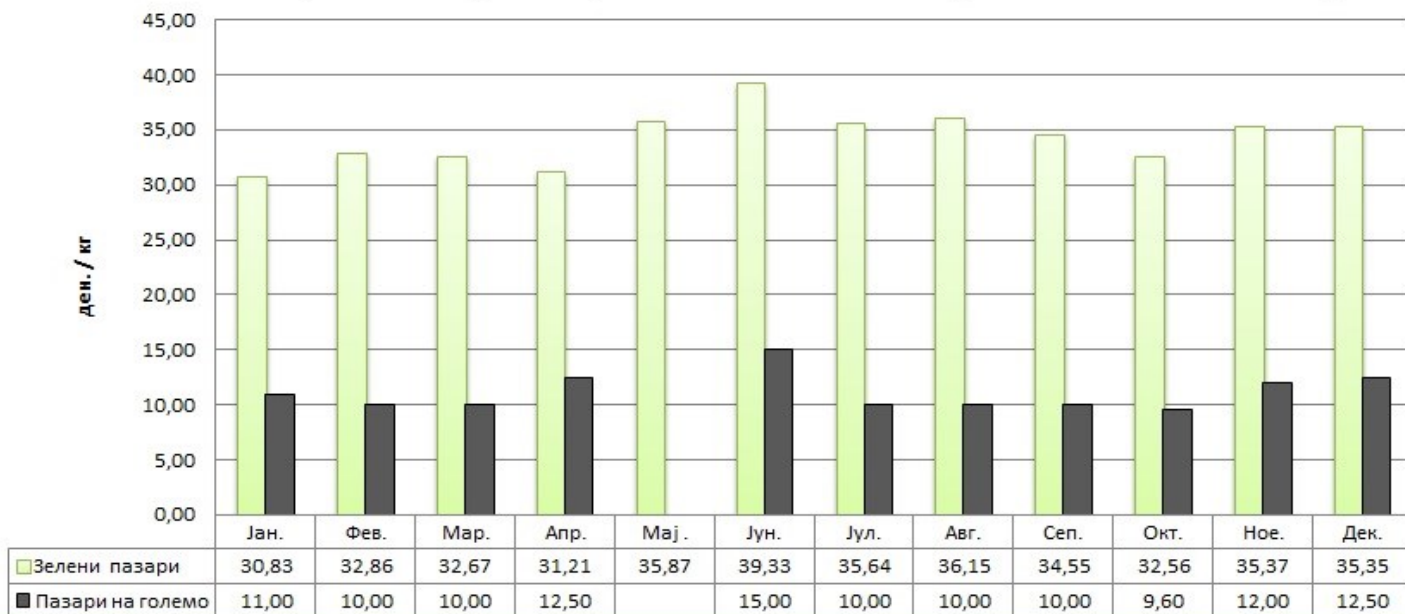
Најзастанени цени на кромид на зелените пазари и пазарите на големо во 2019 година

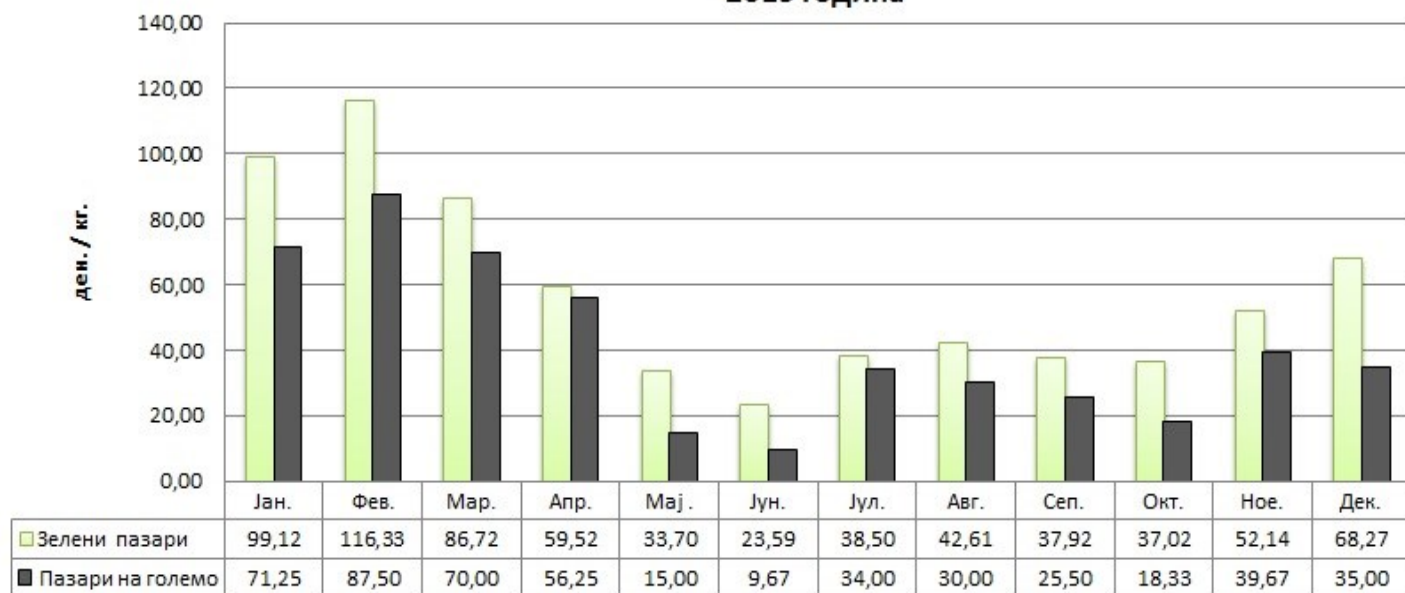
Најзастанени цени на (парче) праз на зелените пазари и пазарите на големо во 2019 година

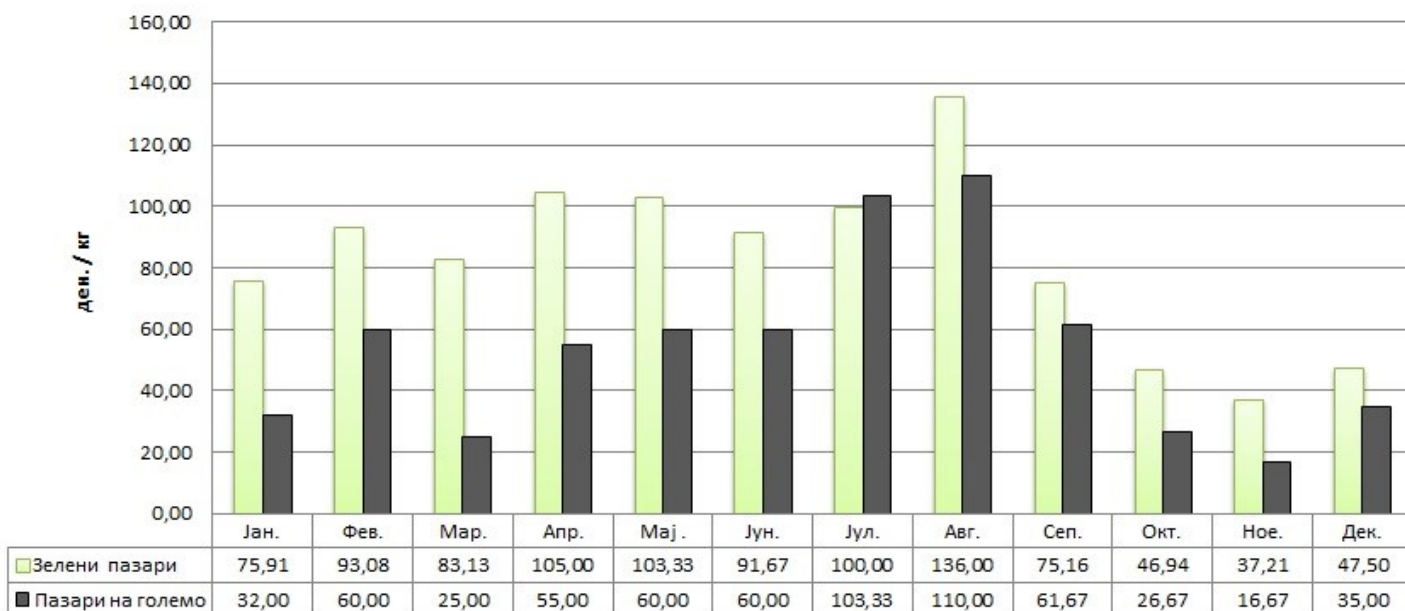
Најзастанени цени на цвекло на зелените и пазарите на големо во 2019 година

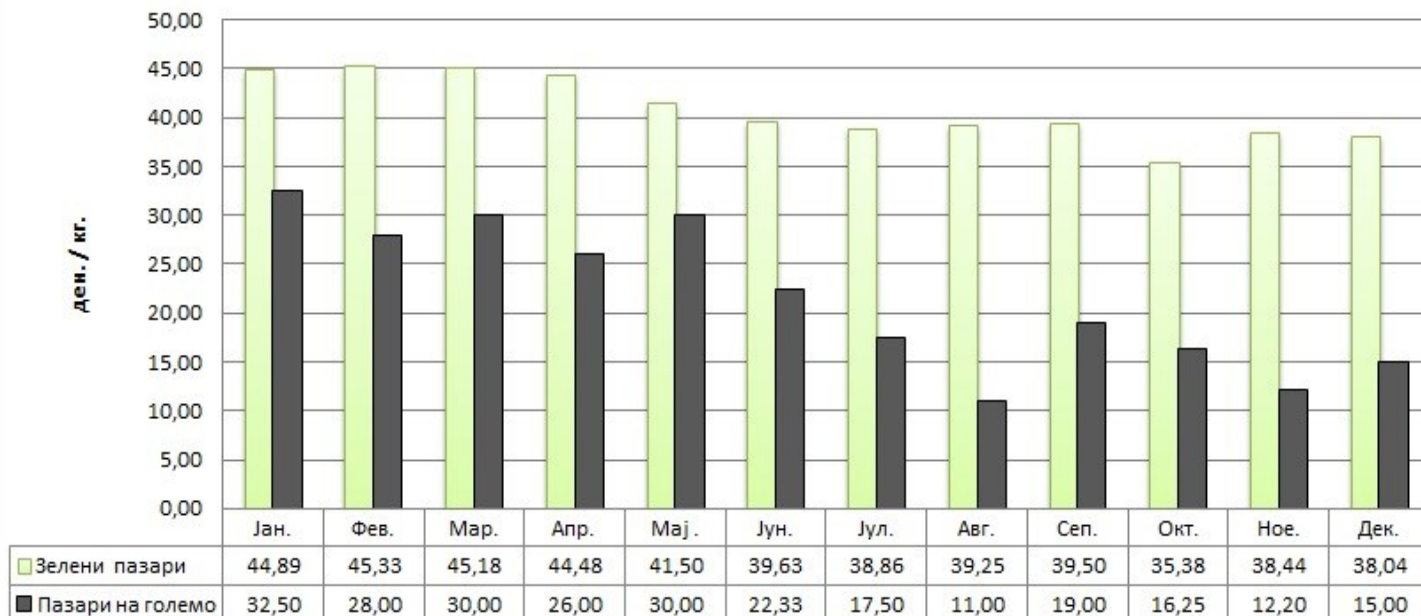
Најзастанени цени на краставици на зелените пазари и пазарите на големо во 2019 година

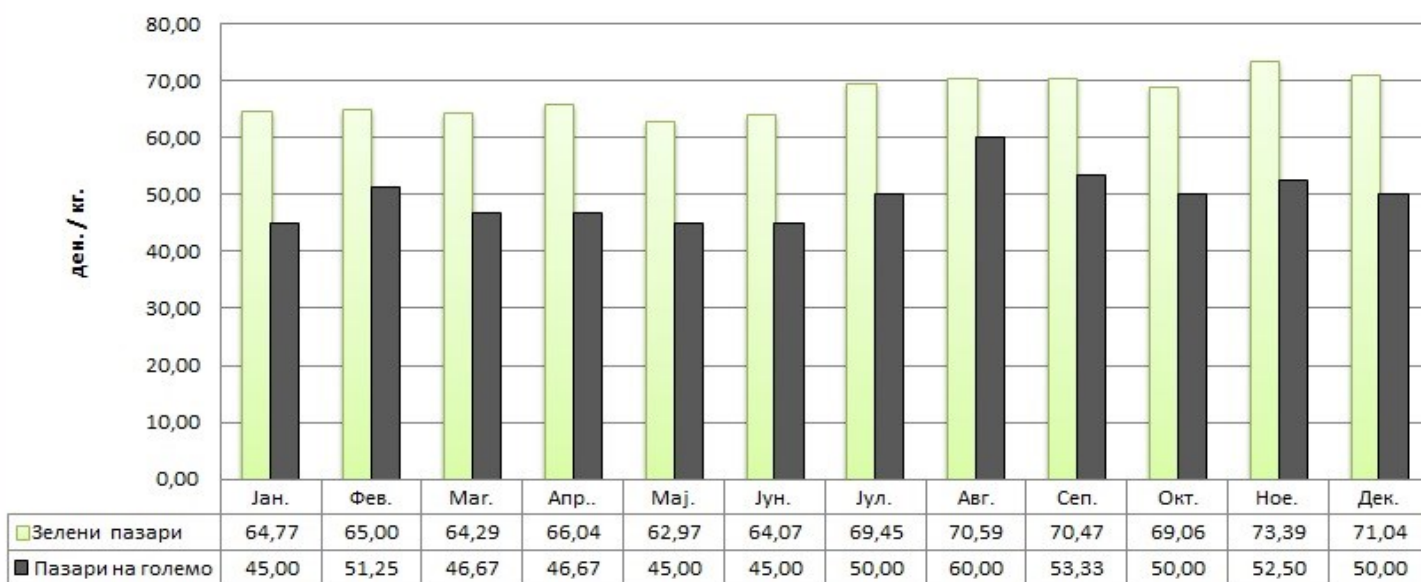
Најзастанени цени на карфиол на зелените и пазарите на големо во 2019 година

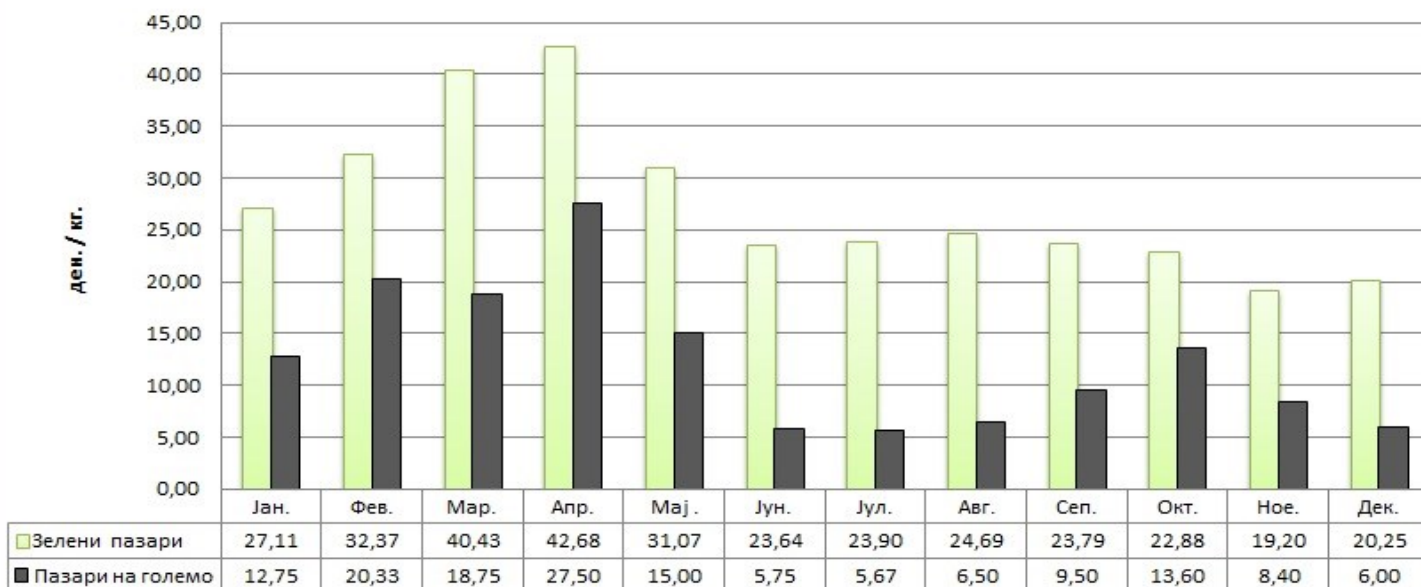
Најзастапени цени на морков на зелените и пазарите на големо 2019 година

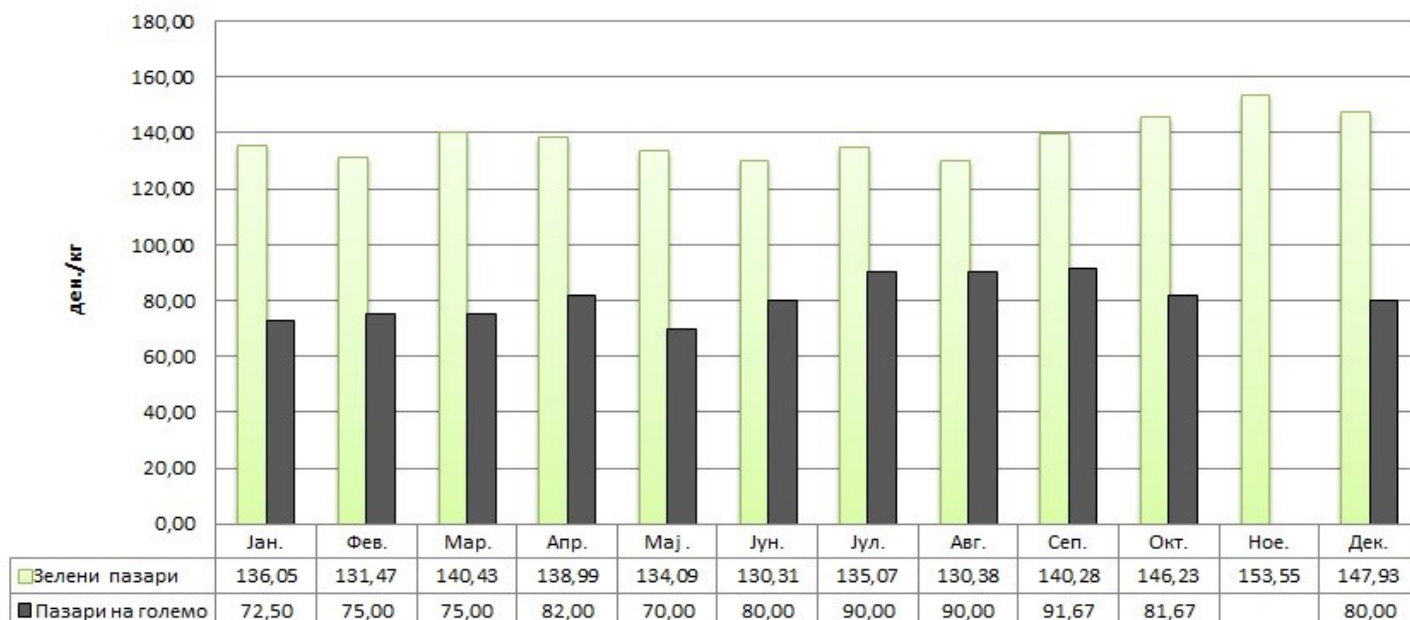
Најзастапени цени на ориз на зелените и пазарите на големо во 2019 година

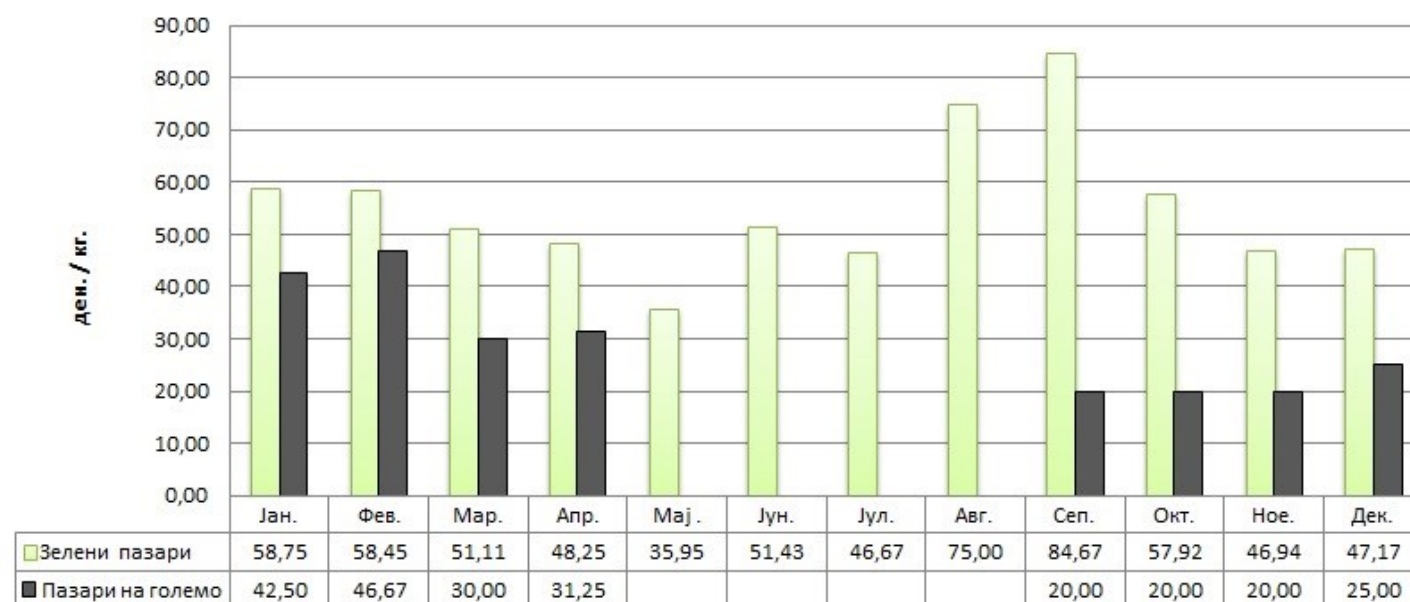
Најзастапени цени на зелка на зелените и пазарите на големо во 2019 година

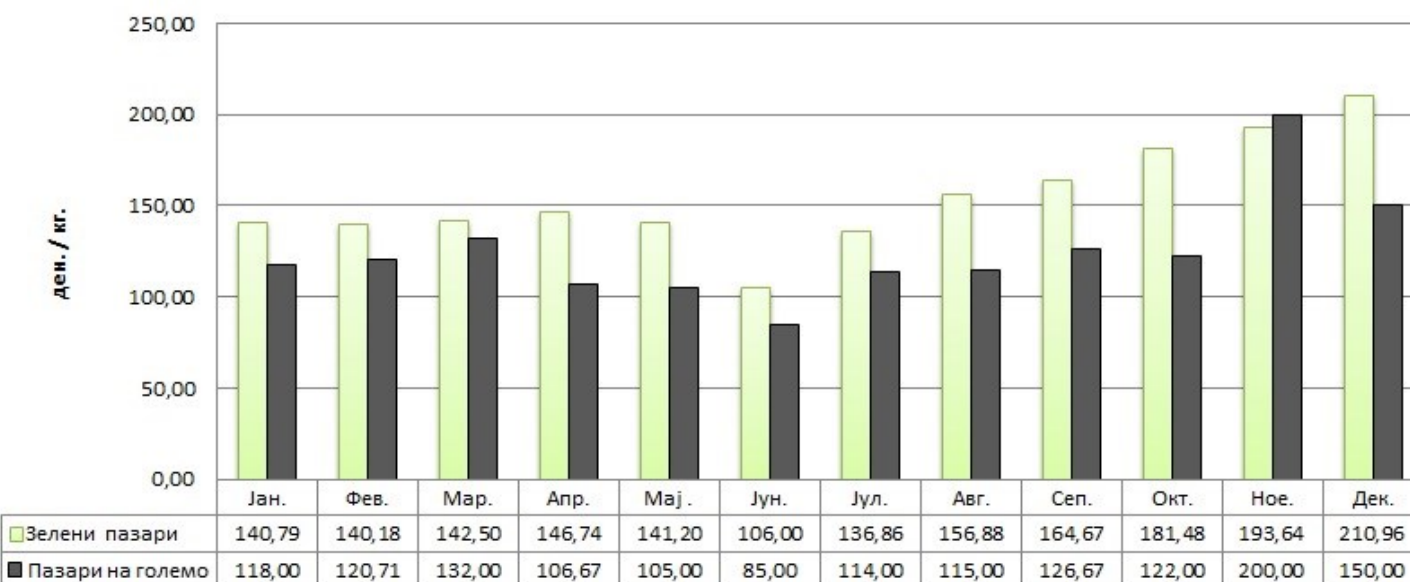
Најзастапени цени на грав на зелените и пазарите на големо во 2019 година

Најзастапени цени на спанаќ на зелените и пазарите на големо во 2019 година

Најзастапени цени на лук на зелените и пазарите на големо во 2019 година

Добиточни пазари и кабаста добиточна храна

Намалувањето на бројната состојба на добитокот, доведе до покачување на цените кај одредени видови на животни, што негативно се одрази на потрошувачите. Непостоење на систем за плаќање по квалитет на добитокот исто така имаше негативно влијание на пазарот во поглед на конкурентноста (поврзано со квалитет цена). Поради немање систем за матична контрола, добитокот за колење (излечениот добиток) како и добитокот за приплод имаат приближно иста цена.

Лошите услови за одгледување посебно сушниот период кој трае во континуитет неколку години доведе до намалување на бројната состојба на добитокот, посебно кај овците и говедата. На пазарот на свињи, оваа година ја одбележа забраната за продавање на категории свињи поради превенција од африканска свинска чума.

За да се подобри конкурентноста и транспарентноста на пазарот, а истото да се поврзе со квалитетот на добитокот, ЗПИС разви подсистем „Понуда – побарувачка” со што се овозможи директна соработка помеѓу потрошувачот и производителот. Со овој систем се очекува да се подобри квалитетот на производите, вклучувајќи го и добитокот за приплоди и да се задоволат желбите на потрошувачите (одгледувачите на добиток). Системот овозможува примена на современа дигитална технологија во понудата и побарувачката на храна во ланецот на снабдување и се очекува истиот да го подобри квалитетот на храната поврзан со локациите на производство, а за производителот зголемување на заработката.

Податоците од добиточните пазари за продажната цена за килограм жива мера на сите видови и категории добиток се прибираат и внесуваат во системот еднаш неделно и тоа на пазарниот ден за определениот регион.

Се прибираат податоци за минимална, максимална и најзастапена цена (најзастапена (просечна) цена е онаа цена, која најчесто се повторува кај одреден производ на одреден пазар, без оглед на квалитетот на производот).

Просечната најзастапена цена на **кабастата добиточна храна** на добиточните пазари за 2019 година изнесуваше:

Сено од луцерка се продаваше во просек по **9,00** денари за килограм,

Ливадско сено за **6,00** денари за килограм, додека цената на килограм **слама** достигна **4,00** денари.

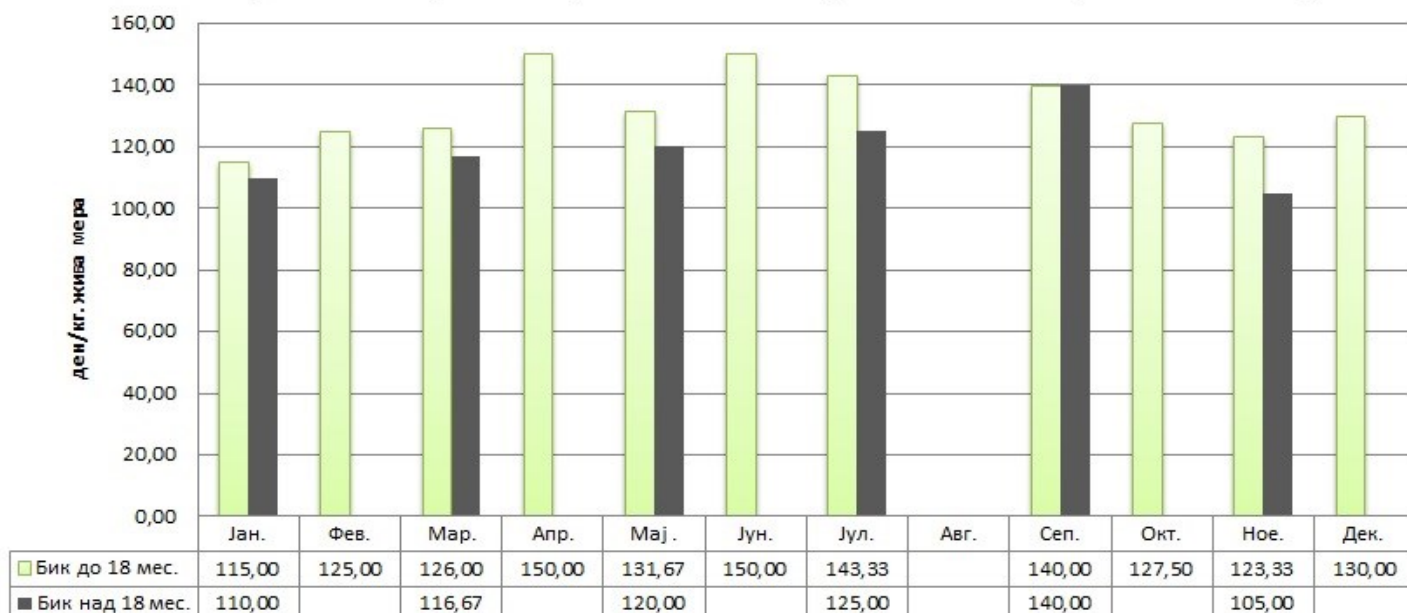
**Во табелата 8 е прикажан споредбен приказ на движењето на просечните цени по килограм жива мера во 2018 / 2019 година, како и стапката на пораст и опаѓање на цените за одредени видови и категории на добиток изразени во проценти*

**Цените се изразуваат во денари за килограм жива мера изразени на две децимали.*

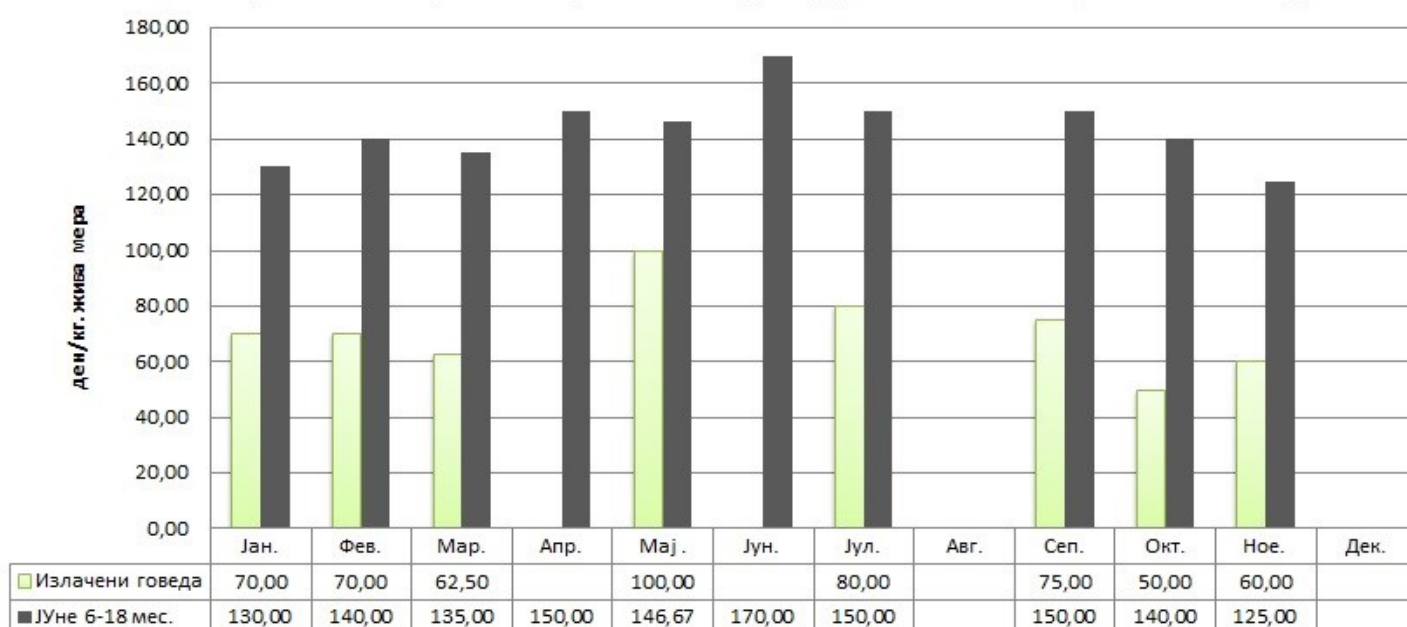
Вид на добиток	Просечна цена (2017 год.)	Просечна цена (2018 год.)	Просечна цена (2019 год.)	Стапка на пораст / опаѓање во (%) 2018 / 2019
Молзни крави	168,32	182,96	111,70	-38,9
Јуниња	116,00	122,88	143,67	+16,9
Бикови до 18 месеци	111,88	119,29	132,89	+11,4
Бикови над 18 месеци	105,00	108,75	119,45	+9,8
Крави –Буша	91,88	96,00	84,17	-12,3
Теле 1—6 месеци	159,50	172,28	172,50	+0,1
Излачени Говеда	63,94	64,22	70,94	+10,5
Теле 2 - 6 месеци— Симентал	155,00	171,67	185,00	+7,8
Коњи	142,14	/	75,00	/
Молзни кози	138,33	116,88	109,00	-6,7
Јариња до 20 кг,	120,83	125,83	137,33	+9,1
Кокошки-јарки	323,33	312,50	361,25	+15,6
Пилиња-еднодневни	46,67	40,00	45,00	+12,5
Молзни овци	147,45	162,00	138,00	-14,8
Овни	126,25	182,71	174,17	-4,7
Јагниња до 18 кг.	141,25	145,45	161,70	+11,2
Јагниња над 18 кг.	132,41	136,17	140,71	+3,3
Шилежиња	136,67	/	170,00	/
Гоеници од 80-110 кг.	102,81	104,50	112,76	+7,9
Гоеници над 110 кг.	78,34	67,83	99,58	+46,8
Прасиња до 20 кг.	151,36	156,06	167,30	+7,2
Прасиња од 20 до 35 кг.	136,67	140,90	151,25	+7,3
Излачени кози	57,33	45,00	50,83	+13,0
Излачени овци	63,61	59,85	60,28	+0,7

* Во графиконите се дадени цените за 2019 год. за одредени видови добиток - по месеци

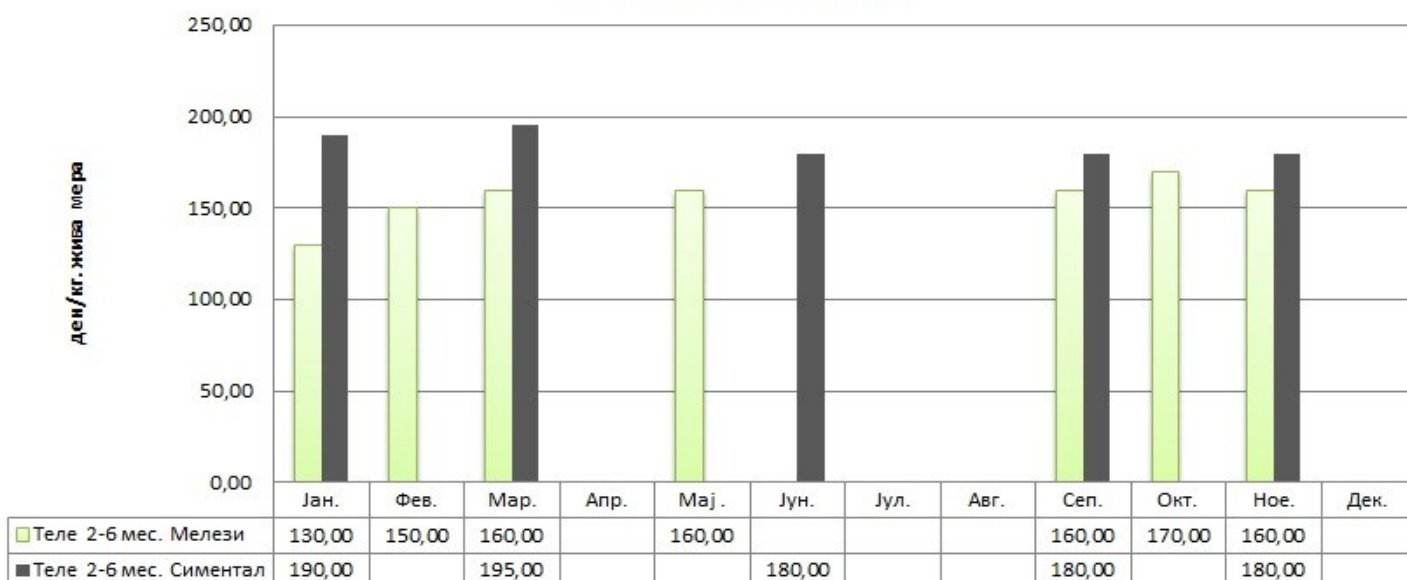
Најзастапени просечни цени на бикови на добиточните пазарите во 2019 година

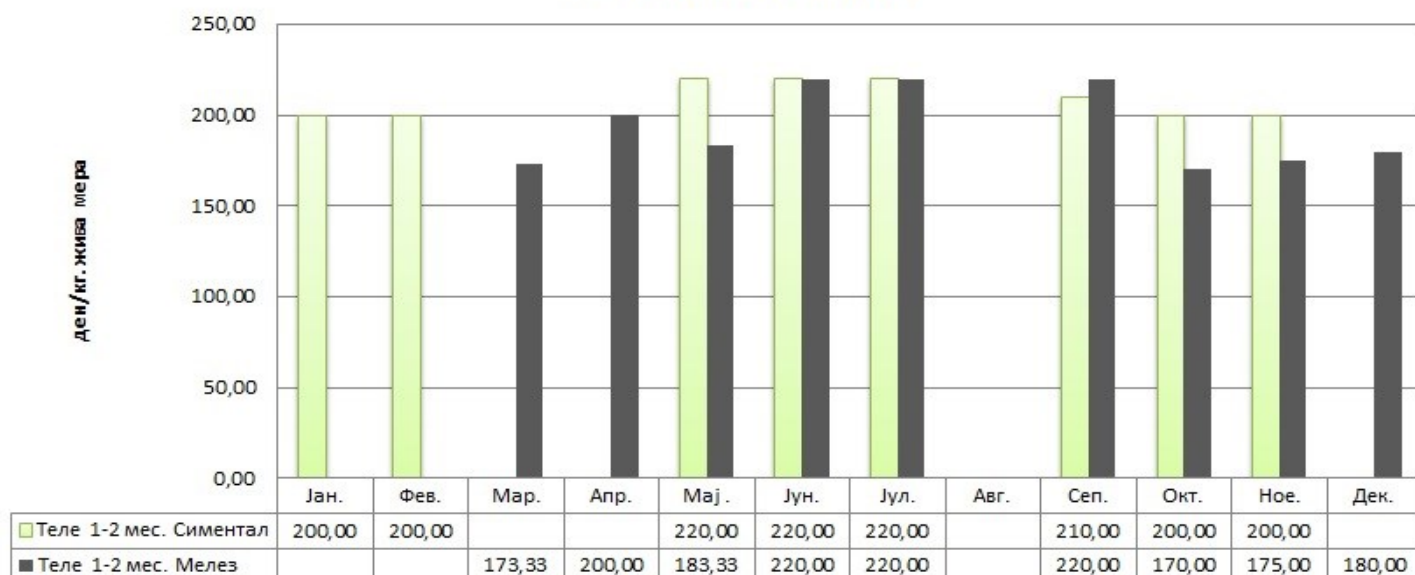
Најзастапени просечни цени на говеда на добиточните пазарите во 2019 година

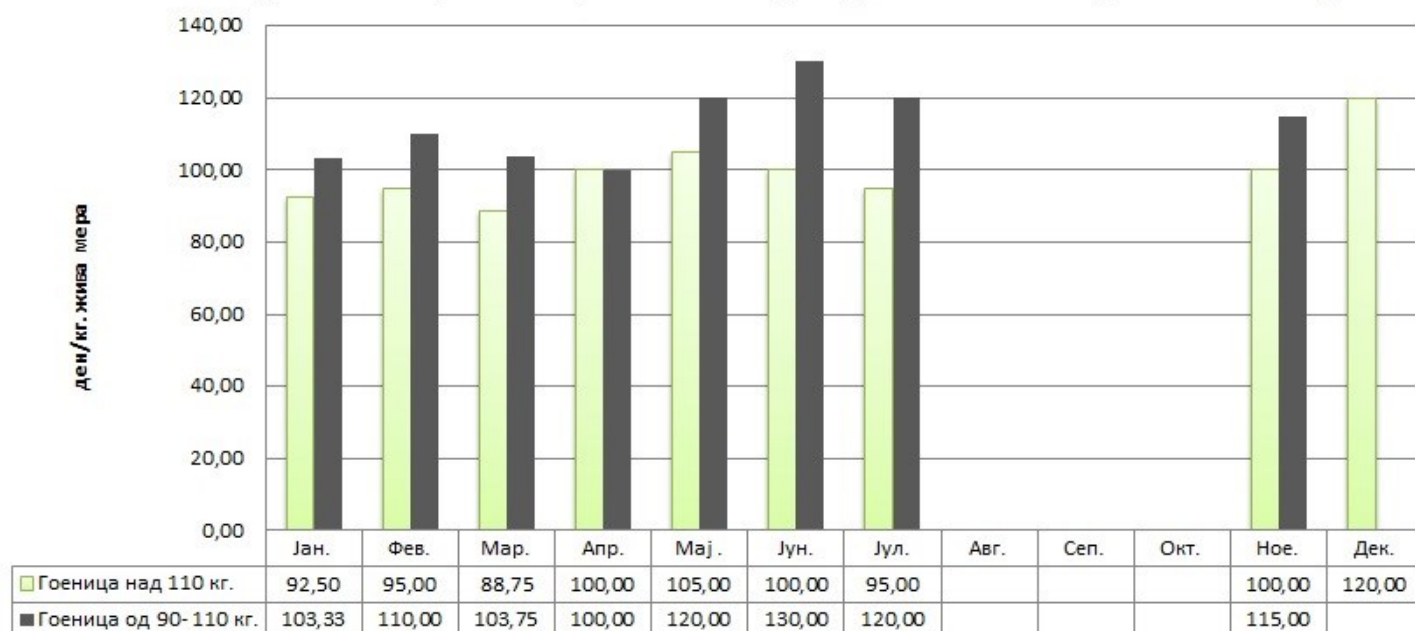
Најзастапени просечни цени на телиња од 2 до 6 месеца на добиточните пазарите во 2019 година

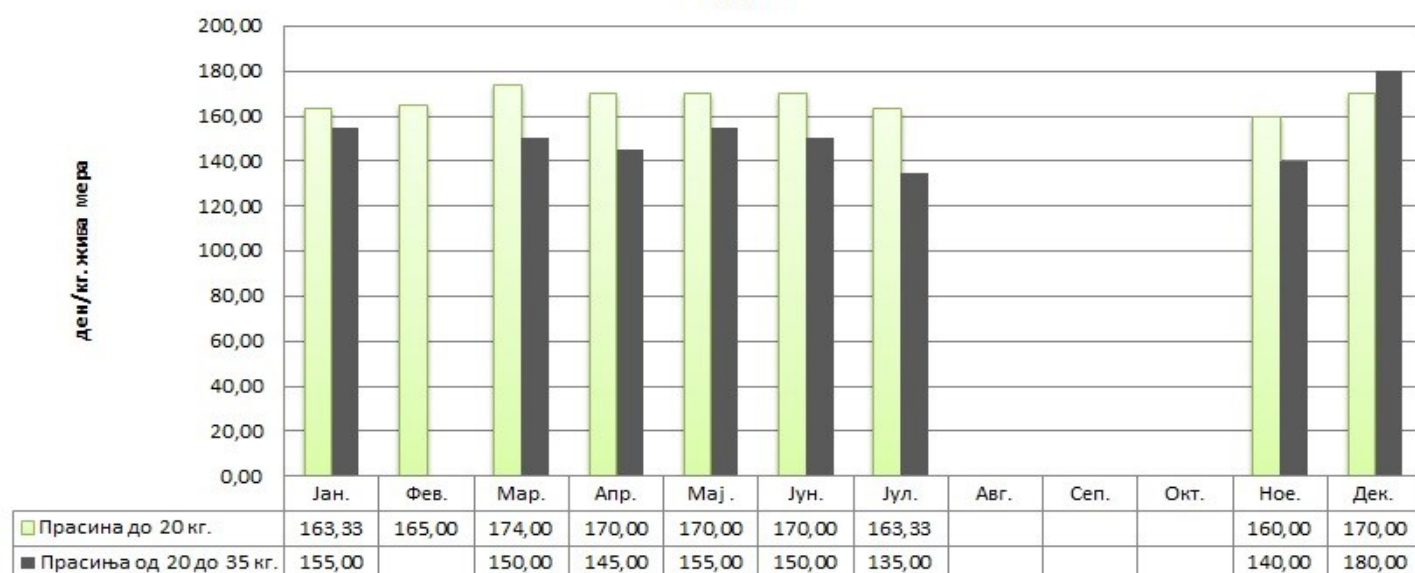
Најзастапени просечни цени на телиња од 1 до 2 месеца на добиточните пазарите во 2019 година

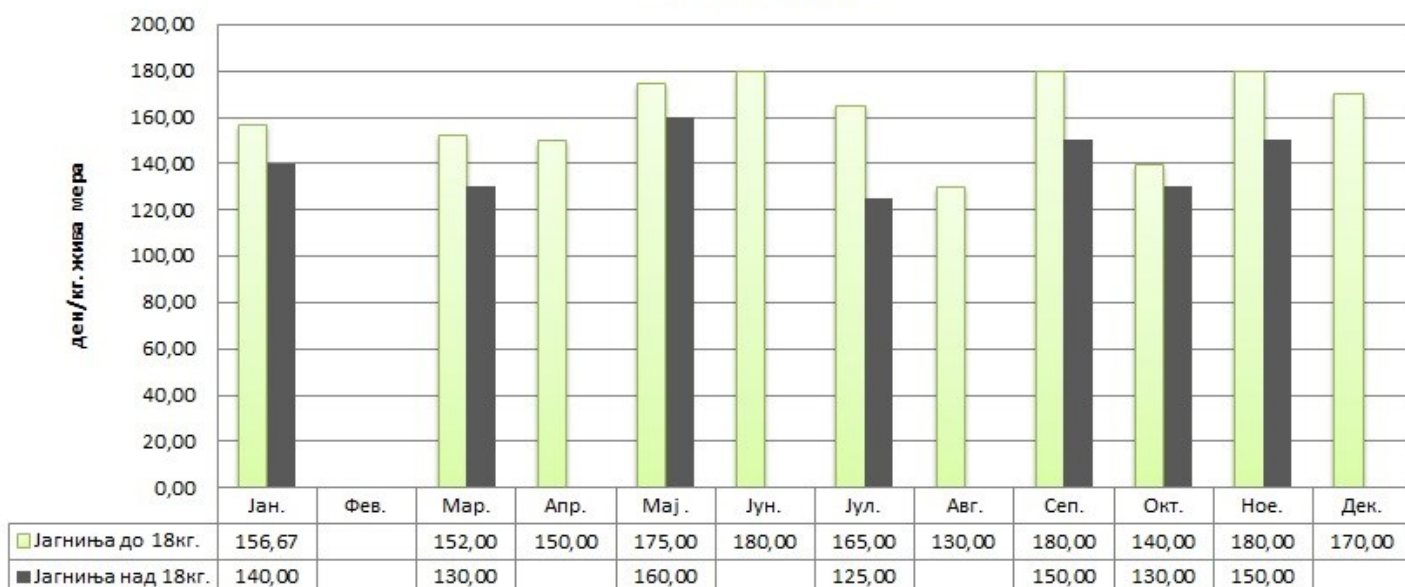
Најзастапени просечни цени на гоеници на добиточните пазарите во 2019 година

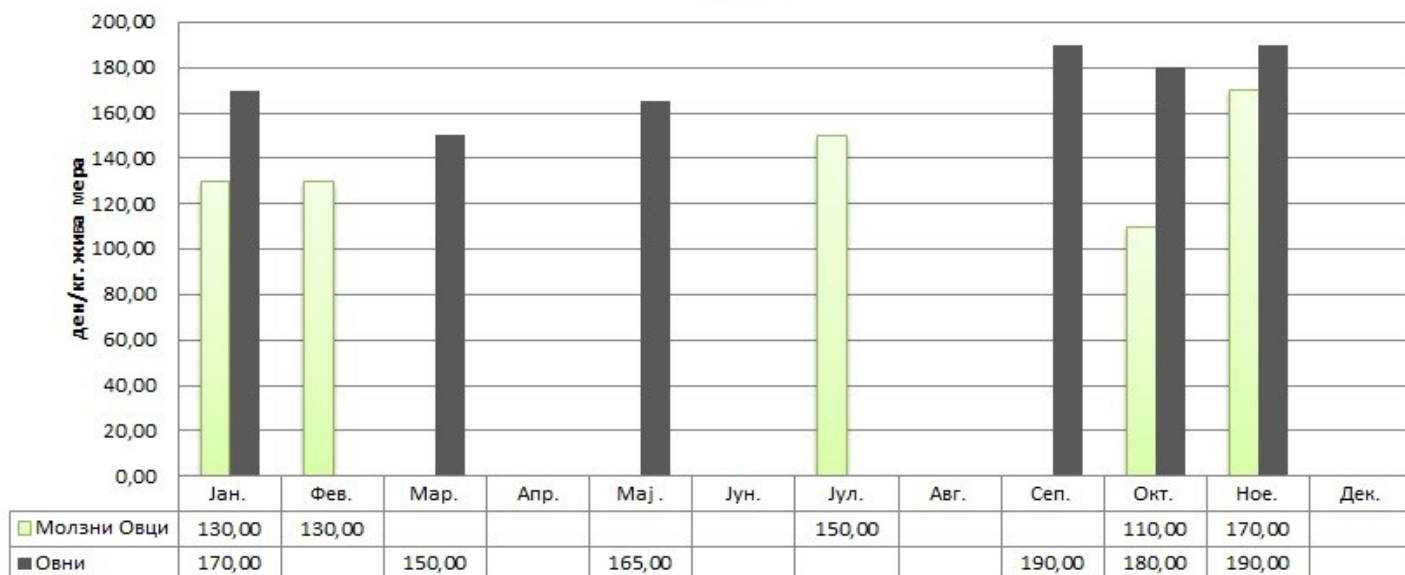
Најзастапени просечни цени на прасиња на добиточните пазарите во 2019 година

Најзастапени просечни цени на јагниња до и над 18 кг на добиточните пазарите во 2019 година

Најзастапени просечни цени на овци и овни на добиточните пазарите во 2019 година

Најзастапени просечни цени на јариња, молзни кози и излачени кози на добиточните пазарите во 2019 година

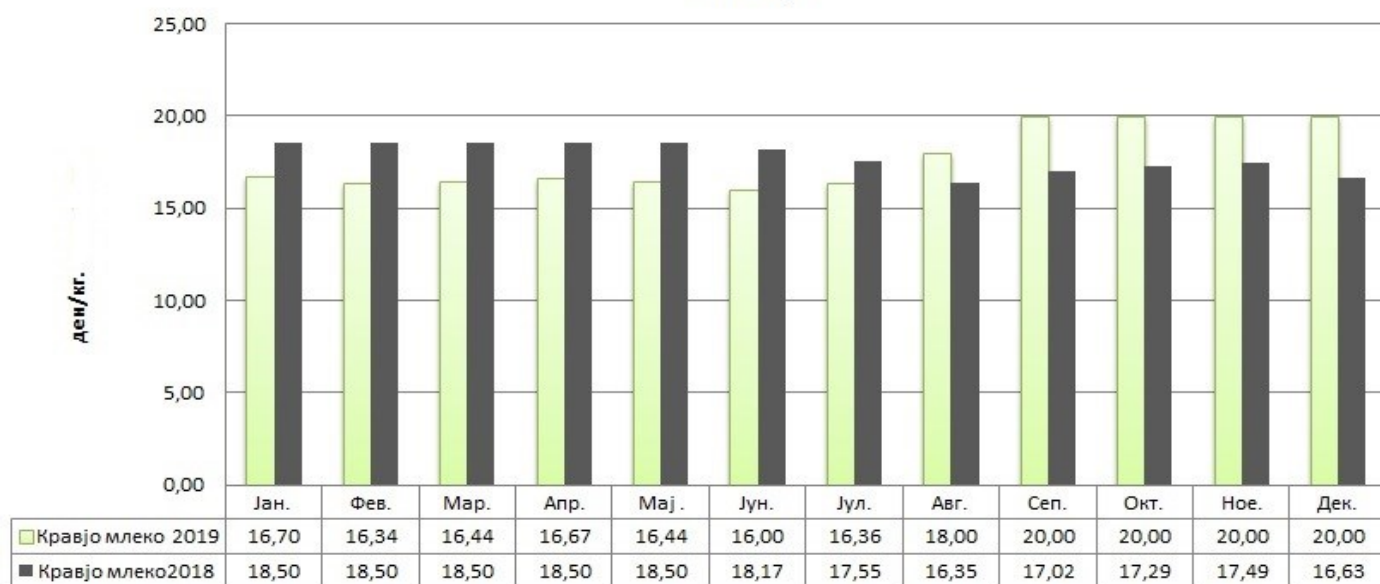
Откупни цени на млеко

Во табелата 11 е прикажан споредбен приказ на движењето на просечните откупни цени на млеко во 2017 / 2018 и 2019 година, како и стапката на пораст и опаѓање на цените

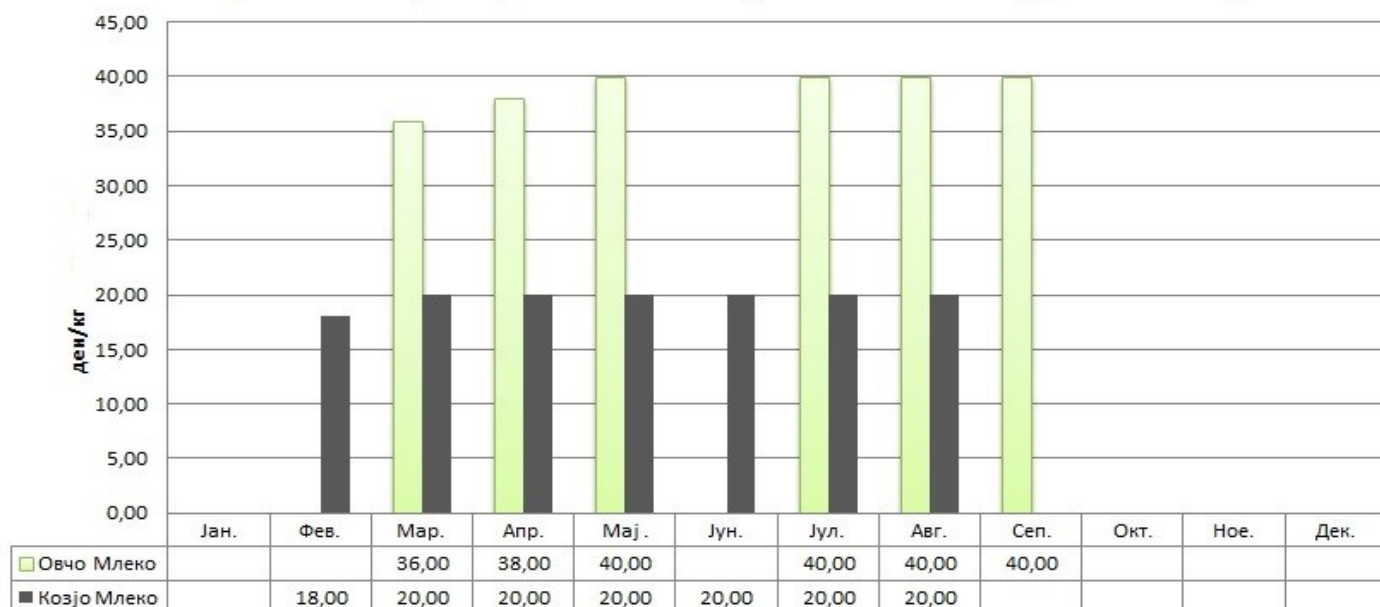
Вид на млеко - откупни центри	Просечна цена (2017 год.)	Просечна цена (2018 год.)	Просечна цена (2019 год.)	Стапка на пораст /опаѓање 2018 / 19 (%)
Кравјо- I класа	18,36	17,75	17,75	0
Овчо млеко	36,42	35,24	39,00	+ 10,7
Козјо млеко	18,00	18,00	19,71	+ 9,5

*Во графиконот се дадени споредбено просечните откупни цени на овчо , козјо млеко за 2019 година по месеци и кравјо млеко споредено 2018 / 2019 година по месеци

Просечни откупни цени на на кравјо млеко I класа за 2018/2019 година по месеци

Просечни откупни цени на овчо и козјо млеко за 2019 година по месеци

Откупна цена на житарки

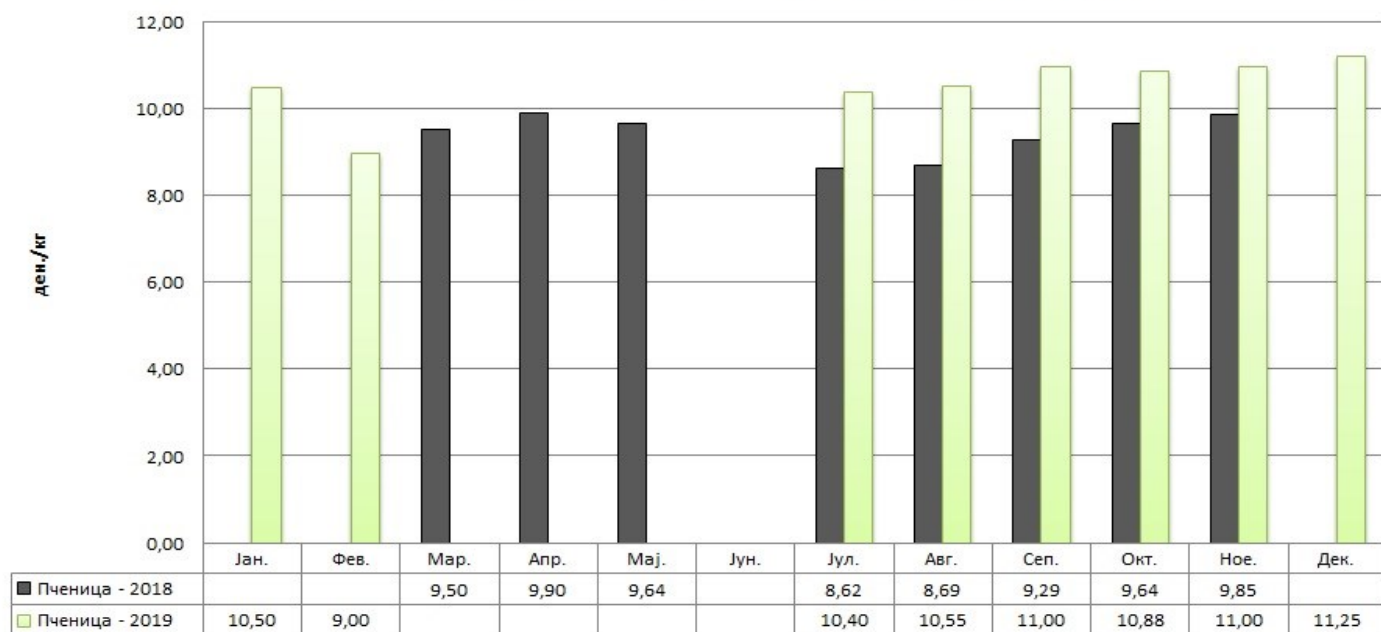
Просечната откупна цена на **пченицата на годишно ниво за 2019** година изнесуваше 10,57 ден./кг што е пораст на цената за +12,6 % споредбено со 2018 година кога просечната откупна цена изнесуваше 9,39 ден./кг. Просечната откупна цена од **реколтата 2019** година заклучно со месец декември изнесува 10,85 ден./кг.

Кај **пченката** просечната откупна цена за 2019 година изнесуваше 9,20 ден./кг и бележи пад од -2,7 % споредбено со 2018 година кога изнесуваше 9,46 ден./кг

Откупна цена на **јачменот** во 2019 година достигна 10,88 ден./кг во просек а пак цената за килограм **овес** изнесуваше 15,00 денари за килограм

* Во графиконите се дадени **просечните откупни цени на пченица за 2018/2019 год. по месеци и годишни просечни откупни цени за пченица и пченка 2013-2019 година.**

Пченица - просечна откупна цена-2018 / 2019 година

Просечни откупни цени на меркантилна пченица и пченка за периодот 2013-2019 година

Цени на мед и пчелни производи

Инаку трендот на зголемување на цената на медот продолжи и оваа година, па така просечната најзастапена цена на **медот** на пазарите на мало за 2019 година изнесуваше **447,10** денари за килограм.

Споредбено со 2018 година кога цената достигна 397,20 ден./кг имаме зголемување на цената за +12,6 % .

Пчеларите оваа година ја квалификуваа како рекордна за цената на медот.

Приносот на мед го оценија како просечен и се надеваат дека наредната 2020 ќе биде подобра во однос на количеството на принос на мед по кошница.

Што се однесува пак до цената на килограм **органски мед**, таа се движеше од 450,00 до 500,00 ден./кг. или во просек 450,00 ден/кг.

Цената на **пчелинот восок** во просек изнесуваше 600,00 ден/кг а прополисот достигна цена од 3500,00 денари за килограм.

Поленот се продаваше од 1300,00 до 1500,00 ден /кг или во просек по 1350,00 ден/кг .

** Во графиконот се дадени споредбени цени по месеци за 2017 / 2018 / 2019 год. за мед на пазарите на мало*

Најзастапени просечни цени на мед на зелените пазари 2017/2018/2019 година

Откупни цени на винско грозје

**Во табелата 9. прикажан е споредбен приказ на движењето на просечните откупни цени на винските сорти грозје во 2017/ 2018 и 2019 година, како и стапката на пораст и опаѓање на цените*

**Цените се изразени во денари за килограм изразени на две децимали*

Вински сорти на грозје	Просечна откупна цена 2017 год.	Просечна откупна цена 2018 год.	Просечна откупна цена 2019 год.	Стапка на пораст / опаѓање (%) 2018 / 2019
Бургиндец—црн	14,50	18,00	11,64	-35,3
Каберне Совињон	17,88	19,50	17,59	-9,8
Италијански Ризлинг	/	14,00	17,56	+25,4
Рајнски Ризлинг	17,00	22,00	18,94	-13,9
Смедеревка	11,25	12,44	10,38	-16,6
Совињон Бел	21,00	22,50	16,64	-26,0
Кратошија	/	/	12,61	/
Шардоне	20,50	22,00	16,19	-26,4
Мерло	17,77	20,00	17,92	-10,4
Р’кацители	11,50	12,62	15,00	+18,9
Теран	11,00	/	11,85	/
Темјаника	26,00	29,00	25,00	-13,8
Кадарка	/	/	12,30	/
Станушина	/	/	10,56	/
Белан	/	/	13,68	/
Вранец	13,75	14,66	12,57	-14,3
Мускат– Хамбург	14,25	/	15,00	/
Траминец црвен	/	/	25,00	/
Жилавка	11,00	/	11,16	/
Мускат– Отонел	/	/	18,41	/

Минерални ѓубриња и семенски материјал

*Просечните најзастапени цени на минерални ѓубриња и семенски материјал во 2017 /2018 и 2019 година се дадени во табелата 10.

*Цените се изразени во денари за килограм / литар изразени на две децимали

*Цените се прибираат од земјоделските аптеки

Минерални ѓубриња	Просечна цена 2017 год	Просечна цена 2018 год	Просечна цена 2019 год	Разлика (%)- 2018 / 19
Амониум нитрат	22,00	23,00	23,00	0,0
КАН 26 %	19.94	18,90	18,00	-4,8
НПК 15:15:15	28.85	27,00	24,00	-11,1
Уреа 46 %	27.25	24,00	20,00	-16,7
Фолифертил	160,00	155,00	150,00	-3,2
САЛ 12	150,00	147,50	150,00	1,7
Славол	333.4	290,00	240,00	-17,2
Вуксал	170,00	170,00	170,00	0,0
Магнисал	/	/	150,00	/
Микрофлор	/	/	150,00	/
Семиња	Просечна цена 2017 год	Просечна цена 2018 год	Просечна цена 2019 год	Разлика (%)- 2018 / 19
Семе Луцерка	371.43	320,00	301,67	-5,7
Семенска Пченица	21.50	20,00	22,00	10,0
Семенска Пченка (Шеќерац)	208.33	190,00	220,00	15,8
Семенски Грашок	202.50	240,00	/	/
Семенски Компир	95,00	100,00	100,00	0
Семенска Пченка (25 000 зрна)	/	/	1500,00	/

Цени на јајца

По минатогодишниот пораст на цената на јајцата, оваа 2019 година ја одбележа ниската цена на истите.

Најголем пад на цената бележиме кај најмалата големина **S** од $-19,3\%$, споредбено со минатата година.

Пад на цената на јајцата од $-7,8\%$ имаме и кај **M** големина. Намалување од $-2,6\%$ бележиме кај големина **L** која е и најзастапена во понудата на нашиот пазар, додека пад на цената од $-3,4\%$ имаме кај јајцата со големина **XL**.

**Во табелата 12 прикажано е споредбено движење на просечните цени на јајца за 2017/2018 и 2019 година, како и стапката на пораст и опаѓање на цените*

**XL-многу големи 73 грама и повеќе, L- големи од 63 до 73 грама, M- средни (медиум) од 53 до 63 грама и S- мали под 53 грама.*

Јајца	Просечна цена (2017 год.)	Просечна цена (2018 год.)	Просечна цена (2019 год.)	Стапка на пораст / опаѓање 2018 / 19 (%)
Јајца—X L	5,73	6,20	5,99	-3,4
Јајца—L	5,54	5,74	5,59	-2,6
Јајца – M	4,72	4,98	4,59	-7,8
Јајца –S	3,70	4,08	3,28	-19,6

**На графиконот прикажани се просечните најзастапени цени на јајца од класата A со големина L и M за 2019 година, по месеци.*

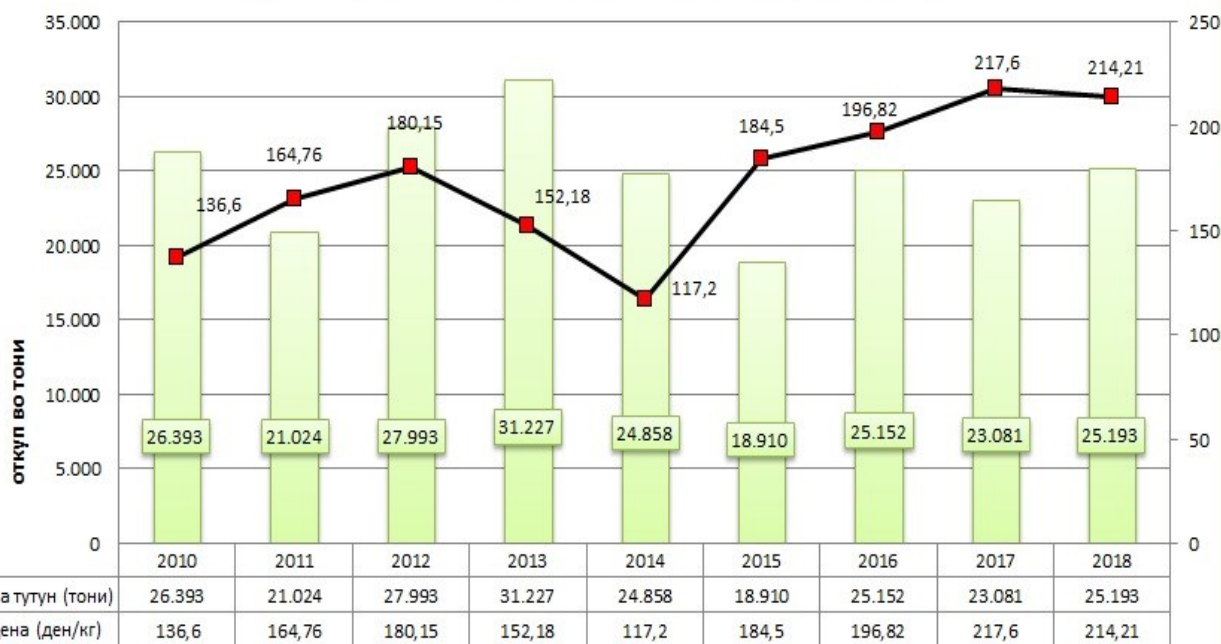

Откупна цена на тутун 2018 година

Просечната откупна цена на суров тутун за реколта 2018 година изнесуваше **214,21 денари за килограм** а беа откупени **25 193 тони на тутун**. Податоците за откупната цена по типови и класи за килограм сув тутун во лист се доставуваат за периодот од 1^{ви} декември во производната „до 30^{ти} март наредната година. Бидејќи извештајот на ЗПИС се изработува на почетокот на годината, додека се уште трае откупот на тутун, цените за реколтата 2019 година ќе бидат објавени на интернет страната на www.zpis.gov.mk по завршувањето на откупот.

****Во табелата 1 претставени се просечните откупни цени за тутун во денари за килограм, како и реализираниот откуп во тони за периодот 2010—2018 година.**

Откуп и просечна откупна цена на тутун (2010-2018)

Податоците кои се презентирани во билтенот, се темелат на заемна соработка на бројните репортери од пазарите, како и репортерите кои внесуваат податоци од фирмите вклучени во ЗПИС.

Поради ова, сакаме да изразиме благодарност на сите наши соработници-репортерите од ПЕ на МЗШВ, ветеринарните инспектори од Агенцијата за храна и ветеринарство, репортерите од Агенцијата за поттикнување за развој на земјоделството –АПРЗ, како и репортерите од фирмите доставувачи на податоци за откупени и произведени количини на земјоделски производи, за нивниот допринос во работата на -Земјоделско пазарно информативниот систем.

**Министерство за земјоделство
шумарство и водостопанство**

**Сектор за анализа на земјоделска
политика**

Одделение за ЗПИС

**Улица: „Аминта трети“, бр. 2
1000 Скопје**

**Телефон:
централа 02 / 3134 477,
локал 414,**

www.zpis.gov.mk

Изработил:

Горан Димовски

Советник за ЗПИС

e-mail: goran.dimovski@mzsv.gov.mk

Соработници:

Васе Симовска—Бошкова

**Раководител на Сектор за анализа на
земјоделска политика**

e-mail: vase.boskova@mzsv.gov.mk

Александра Петреска

Советник за ЗПИС

e-mail: aleksandra.petreska@mzsv.gov.mk

Моме Младеновски

Советник за ЗПИС

e-mail: mome.mladenovski@mzsv.gov.mk

Земјоделско пазарен информативен систем

www.zpis.gov.mk

www.ponudapobaruvacka.zpis.gov.mk